

Rapport om distribution af ikkekommerciel lokalradio og -tv på internettet

1. Resume	2
2. Baggrunden for rapporten.....	4
2.1. Oversigt over rapportens indhold	5
2.2. Begrebsafklaring	5
3. Medielandskabet for de ikkekommercielle stationer i dag	6
3.1. Mediaaftaler	6
3.2. Nye tendenser vedrørende brug af radio og tv	8
4. Distribution af radio og tv	9
4.1. Nuværende tilladelsesordninger for lokale medier.....	10
4.2. Distribution via internettet	12
4.3. Distribution via kabel eller satellit.....	13
5. Tilskud til lokalradio og -tv.....	14
5.1. Driftstilskud.....	14
5.2. Projekttilskud	15
6. Baggrundsrapportens resultater	15
6.1. Erfaring med internettet.....	16
6.2. De nuværende brugere af de lokale medier	17
6.3. Øvrige resultater og perspektivering.....	17
7. Centrale overvejelser i forbindelse med fremtidig distribution af lokalt indhold	18
7.1. Strukturelle forudsætninger for en model baseret på distribution via internettet.....	18
7.2. Nye muligheder og nye forbrugsmønstre.....	20
7.3. Distributionsomkostninger og tekniske forhold.....	21
7.4. Tilladelse og tilskud	24
7.5. Forventet påvirkning af brugerne	26
7.6. Konvergens	29
7.7. Behov for yderligere viden.....	30
8. Forsøgsordning for internetdistribution	32
8.1. Formål med en forsøgsordning.....	33
8.2. Fordele ved en forsøgsordning	33
8.3. Tilladelse og tilskud i forsøgsordningen	35
9. Aktuelle tiltag samt mulig forlængelse/udvidelse	36
10. Lovgivningsmæssig proces.....	37

Bilag A: Kommissorium for forslag til ny ikkekommerciel lokalradio og -tv-ordning af 20. december 2012

Bilag B: Arbejdsproces – involvering af branche og brugere

Bilag C: Bruttolister med forslag fra rundbordssamtalerne

Bilag D: Lokalradio og -tv på internettet – muligheder og udfordringer af Per Jauert fra 2014

Bilag E: Priseksempler på webhosting

Bilag F: Liste over tilskudsmodtagende lokalradio og -tv-stationer for 2014 (drifts- og uddannelsesaktiviteter opgjort pr. den 30. april 2014)

1. Resume

Denne rapport indeholder overvejelser om, hvorvidt ikkekommerciel lokalradio og -tv mere hensigtsmæssigt kan distribueres via internettet og om denne distributionsform skal være tilskudsberettiget. Rapporten skal forelægges de mediepolitiske ordførere og medtages i de mediepolitiske forhandlinger i foråret 2014, således at der kan træffes politisk beslutning herom.

Rapporten præsenterer medielandskabet med udgangspunkt i en række medieaftaler, som har haft fokus på digitalisering af de ikkekommercielle lokalstationer og disses tilstedeværelse på internettet. Som eksempler herpå kan nævnes internetportalen for lokalradio og den nye lokal-tv-ordning i MUX 1 med skønhedskriterier omhandlende live streaming og on demand. Ydermere præsenteres sening og lytning på internettet, som flere undersøgelser indikerer vokser i udbredelse.

I forbindelse med nærværende rapport har medieforsker Per Jauert udarbejdet en baggrundsrapport indeholdende blandt andet resultater af en spørgeskemaundersøgelse af de ikkekommercielle lokalstationers erfaring med internet. Undersøgelsen viste, at flere af de ikkekommercielle lokalstationerne havde flere års erfaring med internettet i form af for eksempel egen hjemmeside og distribution af udsendelser på internettet.

Spørgeskemaundersøgelsen viste også, at lokalstationerne ikke har dokumenteret kendskab til, hvem deres lyttere eller seere er, eller hvilke distributionsplatforme deres brugere foretrækker. Tal fra Gallups undersøgelse fra 2013 vedrørende lokalradio/nærradios lyttere fordelt på alder indikerer, at den primære lyttergruppe består af de 35 årige og opefter. Gallups tal sonder formentlig ikke mellem kommerciel og ikkekommercielle lokalstationer, hvorfor disse tal blot er en indikation. For lokal-tv er der ikke gennemført undersøgelser vedrørende brugerne.

Internetadgang vil være afgørende for brugerne ved internetdistribution af lokalstationerne. Internetdistribution af lokalstationerne vil derfor formentlig have størst negativ konsekvens for de ældre borgere, da Gallups rapport *It-anvendelse i befolkningen* viser, at 30 pct. af pensionisterne ikke har adgang til internet i hjemmet.

De nærmere tekniske og økonomiske forhold, som vil være forbundet med internetdistribution er lokalstationerne også i tvivl om, hvorfor nogle er tilbageholdende overfor en fuld overgang til internetdistribution. Kulturstyrelsen har ud fra indhentede oplysninger dog kunne konstatere, at det i udgangspunktet vil være økonomisk fordelagtigt for lokalstationerne at distribuere via internettet fremfor henholdsvis MUX 1 og FM.

Ud fra spørgeskemaundersøgelsen kan det ydermere konstateres, at størstedelen af lokalstationerne er åbne for internetdistribution – dog som supplement til den æterbårne distribution. Endvidere viser der sig en forskel mellem lokalradio og lokal-tv i forhold til distributionsformen på internettet, da lokalradio betragter sig selv som et *her og nu-medie* og derfor foretrækker live streaming, mens lokal-tv foretrækker on demand, så de ikke er i direkte tidsmæssig konkurrence med store landsdækkende og regionale flow-tv-kanaler (broadcast) som fx TV2. Der skal således ikke alene sondres mellem lokalradio og lokal-tv, men også mellem live streaming og on demand.

Nærværende rapport beskriver mulighederne for, at der i en ordning om internetdistribution kan knyttes krav til indholdet, således at det lokale indhold sikres, og at kravene hensigtsmæssigt skal knytte sig til tilskuddet. Tilskuddet vurderes i givet fald mest hensigtsmæssigt at videreføres som driftstilskud, som kendes fra de nuværende lokalordninger.

De eksisterende tilladelser for lokal-tv udløber den 31. december 2019, hvorfor en overgang til internetdistribution vil kunne implementeres pr. 1. januar 2020. En fuld overgang for de ikkekommercielle lokal-tv-stationer til internetdistribution kan således implementeres pr. 1. januar 2020. Dette vil stemme fint overens med regeringens målsætning om, at alle i Danmark skal have adgang til 100 Mbit/s download i 2020 og således vil kunne se og lytte til lokalt indhold på internettet. I dag er 99,9 pct. af husstandene og virksomhederne i Danmark dækket af en infrastruktur, der muliggør en bredbåndsforbindelse på 2 Mbit/s – der er således ikke en komplet dækning i dag.

For så vidt angår lokalradio er det besluttet at omlægge ordningen efter samme kriterier som gælder for den nye lokal-tv-ordning. Herudover kan overgang til internetdistribution ses i sammenhæng med den justerede køreplan for digital radio herunder den endelige politiske beslutning vedrørende sluk af FM-båndet i medio 2018. På denne baggrund vurderes det mest relevant i givet fald at implementere en ny ordning om internetdistribution for lokalradio fra den 1. januar 2020.

Det vurderes hensigtsmæssigt at foretage nærmere undersøgelser om brugen af de ikkekommercielle lokalstationer på internettet samt de tekniske og økonomiske forhold, således at der kan træffes politisk beslutning om fremtidig distribution af de ikkekommercielle lokalstationer på et velfunderet grundlag.

Ydermere skitserer nærværende rapport mulighederne for en forsøgsordning, således at der i et til to år ydes projektilskud til de ikkekommercielle lokalstationers forsøg på internettet med løbende evalueringsrapporter til Kulturstyrelsen. Forsøgsordningerne vurderes hensigtsmæssigt implementeret pr. 1. januar 2016 for lokal-tv, således at tiltagene i den nye lokal-tv-ordning kan nå at få effekt og pr. 1. januar 2017 for lokalradio af hensyn til den kommende nye lokalradioordning samt køreplanen for digital radio.

Endelig beskriver nærværende rapport de aktuelle tiltag, der allerede er med til at understøtte udviklingen på internettet.

Herudover kan uddannelsesaktivitetspuljen forlænges, således at der også efter 2014 kan ydes tilskud i denne sammenhæng, og midler afsættes specifikt til uddannelsesaktiviteter i forhold til internetdistribution og internetportalens kreds kan udvides til ikke alene at omfatte lokalradio, men også lokal-tv. Disse tiltag kræver politisk beslutning.

Såfremt der ikke træffes politisk beslutning herom, er der allerede i dag gennemført tiltag med henblik på at understøtte udviklingen med lokalradio og -tv på internettet; herunder internetportalen for lokalradio, lokal-tv-ordningen, som indeholder skønhedskriterier om live streaming og on demand, den kommende lokalradioordning, som vil indeholde tilsvarende skønhedskriterier som lokal-tv-ordningen, og infokampagnen i forbindelse med digital radio.

Endelig vil det ifølge regeringens målsætning være muligt for hele Danmark at tilgå lokalt indhold på internettet i 2020 med en hastighed på 100 Mbit/s download.

2. Baggrunden for rapporten

Nærværende rapport indeholder forslag vedrørende mulighederne for distribution af ikke-kommerciel lokalradio og -tv på internettet og tager afsæt i følgende afsnit i medieaftalen for 2012-2014:

- "Det skal overvejes, om ikke-kommercielt lokal radio og -tv på sigt skal distribueres ved hjælp af radiofrekvenser, eller om distributionen ikke mere hensigtsmæssigt kan finde sted via internettet.
- I den forbindelse skal desuden overvejes en omlægning af støtten til lokal-tv – og på sigt måske også lokal radio – så der åbnes mulighed for at støtte disse former for ikke-kommerciel programvirksomhed på internettet.
- Kulturstyrelsen udformer under involvering af repræsentanter fra lokalradio- og tv-branchen samt brugersiden konkrete forslag til ændring af støttesystemet og tilladelsessystemet, således at der også for så vidt angår udstedelse af tilladelser sikres fokus på lokalt indhold."

Det fremgår af Kommissorium for forslag til ny ikkekommerciel lokalradio og -tv-ordning af 20. december 2012, at en omlægning, som beskrevet i medieaftalens punkt om forslag til tilskud til internetbaseret programvirksomhed, forudsætter lovændring, og at styrelsen skal indkalde repræsentanter fra branchen og brugersiden til særskilte drøftelser vedr. disse spørgsmål. Det fremgår ydermere af kommissoriet, at der er afsat midler til udredningsarbejde vedrørende lokalradio og -tv til konsulentbistand og lignende eksterne undersøgelser.

I denne forbindelse har Per Jauert, medieforsker ved Aarhus Universitet, udarbejdet en baggrundsrapport, *Lokalradio og -tv på Internettet – muligheder og udfordringer* (bilag D). Baggrundsrapporten indeholder blandt andet kvalitative interviews foretaget med 10 udvalgte ikkekommercielle lokalradio- og -tv-stationer samt resultaterne af et udsendt spørgeskema til de ikkekommercielle tilladelseshavere. Spørgeskemaet blev besvaret af 108 ikkekommercielle lokalradiotilladelseshavere og 68 ikkekommercielle tv-tilladelseshavere.

Som led i arbejdet med rapporten har styrelsen afholdt to rundbordssamtaler med repræsentanter fra branchen og brugersiden. For at sikre en repræsentativ dialog har styrelsen inviteret en bred deltagerkreds, som omfattede dels de tidligere samt nyetablerede sendesamvirker i MUX 1, lokalradio- og tv-stationernes interesseorganisationer samt seer- og lytterforeninger og udvalgte nationale aktører. Styrelsen har i den forbindelse modtaget en række kommentarer og forslag, jf. bilag B og C.

Den første rundbordssamtale blev afholdt hos Kulturstyrelsen den 29. januar 2014, hvor deltagerne blev bedt om at komme med bidrag og kommentarer til nedenstående spørgsmål vedrørende de ikkekommercielle lokalstationer:

1. Hvilke muligheder og udfordringer er der ved at bevare status quo, dvs. fortsat distribuere via FM/MUX1?

2. Hvilke muligheder og udfordringer er der ved at distribuere på to platforme, dvs. FM/MUX 1 og internettet?
3. Hvilke muligheder og udfordringer er der ved at distribuere udelukkende på internettet?
4. Hvad der skal til for at få de ikkekommercielle stationer og disses brugere over på internettet?
5. Skal der ydes tilskud til internetdistribution? Hvorledes skal dette udformes? Hvilke kriterier, hvem, hvor meget?

På den anden rundbordssamtale afholdt den 6. marts 2014 fremlagde Per Jauert resultaterne fra de kvalitative interviews og spørgeskemaundersøgelsen. På samme møde blev deltagerne bedt om at gøre sig overvejelser om en evt. overgang til internetdistribution i lyset af disse. De kvalitative interviews samt spørgeskemaundersøgelsens resultater fremgår af baggrundsrapporten, *Lokalradio og -tv på Internettet – muligheder og udfordringer*, som er vedlagt som bilag D.

Kulturstyrelsen har i forbindelse med de to afholdte rundbordssamtaler afholdt den 29. januar og 6. marts 2014 modtaget en række forslag og bidrag, som ikke har været behandlet i det foregående, da disse har haft karakter af teknisk specifikke bidrag og øvrige bidrag, som falder udenfor nærværende rapportens formål og dennes beskrevne modeller. Bidragene fremgår i deres helhed i bilag B.

I bilag E er udarbejdet en oversigt med eksempler på prisen for webhosting. I bilag F er en liste over de lokalradio- og -tv-stationer, der modtager tilskud til drift og uddannelsesaktiviteter i 2014.

2.1. Oversigt over rapportens indhold

I afsnit 3 præsenteres medielandskabet for lokalradio og -tv i dag med afsæt i medieaftalernes beslutninger vedrørende fokus på digitalisering samt internettet. Ligeledes vil udviklingen i borgernes forbrugsmønstre i forhold til musik og tv berøres.

I afsnit 4 præsenteres de distributionsmuligheder, der eksisterer i dag for lokalradio og -tv.

I afsnit 5 præsenteres drifts- og projektilskud for lokalradio og -tv.

I afsnit 6 præsenteres lokalstationernes fokus vedrørende internetdistribution ud fra baggrundsrapporten.

Afsnit 7 beskriver de centrale overvejelser i forbindelse med distribution af lokalt indhold på internettet.

Afsnit 8 beskriver en forsøgsordning som en mulighed for udvikling i retning af lokalt indhold på internettet evt. som et supplerende tiltag.

Afsnit 9 indeholder de aktuelle tiltag, som understøtter udviklingen af lokalt indhold på internettet samt de mulige udvidelser og forlængelser, der ligeledes kan overvejes i denne forbindelse.

Afsnit 10 præsenterer nødvendige lovgivningsmæssige procesovervejelser.

2.2. Begrebsafklaring

I rapporten angives de ikkekommercielle lokalradio og -tv-stationer som *lokalradio og -tv* eller som *lokalstationer*, når både lokalradio og -tv er omfattet. Såfremt der er tale om kommercielle lokalstationer, vil dette fremgå eksplicit.

Begrebet *streaming* anvendes om programmer, der kan tilgås live på internettet, dvs. på udsendelsestidspunktet, mens begrebet *on demand* anvendes om programmer, der kan tilgås på et selvvalgt tidspunkt med mulighed for at tilgå programmer tidsforskudt i forhold til et eventuelt udsendelsestidspunkt. Begrebet *internet*, som anvendes uden benævnelserne *streaming* eller *on demand*, anvendes om internettet generelt uden, at der tages stilling til den nærmere distributionsform.

Begrebet *brugere* anvendes som en betegnelse, som både omfatter lyttere og seere, men ikke isoleret set lyttere eller seere. I disse tilfælde vil benævnelserne være *lyttere* eller *seere*.

3. Medielandskabet for de ikkekommercielle stationer i dag

3.1. Mediaaftaler

I mediaaftalerne for 2002-2006, 2007-2010 og 2012-2014 har der for lokalradio og -tv været fokus på at sikre disses lokale tilknytning samt disses muligheder på internettet og digitaliseringen, herunder overgangen til at sende digitalt lokal-tv i MUX 1 og overgangen til DAB for lokalradio.

Det fremgår af mediaaftalen for 2002-2006, at aftalepartierne fandt det væsentligt at etablere en jordbaseret digital tv platform blandt andet med henblik på at skabe grundlag for, at hele den danske befolkning fik adgang til et øget tv-tilbud og nye digitale tv-tjenester. Dette resulterede i overgangen til MUX 1 for lokal-tv.

For radio har der også været fokus på digitalisering i forbindelse med overgangen til DAB. FM-båndet skal således lukkes ved udgangen af 2019, såfremt det i medio 2018 kan konstateres, at minimum 50 pct. af radiolytningen sker på digitale platforme, jf. mediaaftalen for 2012-2014. Ydermere fremgår det, at de ikkekommercielle lokalradioer selv kan beslutte, hvordan de ønsker at distribueres efter dette tidspunkt dvs. på FM eller digitalt.

Med mediaaftalen for 2007-2010 blev der afsat 2 mio. kr. af licensmidlerne til et projekt på internettet. Midlerne blev afsat til en internetportal for ikkekommercielle lokalradiostationer, baseret på erfaringer med netradios kraftige vækst i udlandet. Sammenslutningen Af Medier i Lokalsamfundets (SAML) fik bevillingen med henblik på at etablere en internetportal for lokalradioerne. SAML vil således etablere en internetportal på en fælles server, hvor alle lokalradioer får deres egen hjemmeside med mulighed for streamede programmer. Samtidig skal internetportalen også fungere som et arkiv over udsendelser, således at de kan tilgås som podcasts m.v. Ydermere er det en del af SAML's internetportalprojekt, at medarbejderne på de enkelte stationer skal undervises i, hvordan de kan benytte deres hjemmeside samt udbygge deres hjemmeside. Der er sidenhen blev udvist interesse for at udvide portalen til også at omfatte lokal-tv, hvilket vil kræve en politisk beslutning herom.

Fokus på internettet og dets muligheder blev med mediaaftalen for 2012-14 fastholdt, da det heri fremgik, at det skulle overvejes, om lokalstationerne mere hensigtsmæssigt kunne distribueres via internettet. Dette er baggrunden for nærværende rapport.

Det fremgår ydermere af medieaftalen for 2012-2014, at der skal udarbejdes forslag til ændring af støttesystemet og tilladelsessystemet til lokalradio og -tv med fokus på lokalt indhold. Dette punkt resulterede i *Rapport om ny ordning for lokalradio og -tv* fra 2013. Heri blev der foreslået nye ordninger for lokalradio og -tv med krav om, at 80 pct. af programvirksomheden skulle bestå af lokalt indhold og omhandle lokale forhold forstået ud fra et til, fra og om/med-kriterium og med krav om, at der kun skulle gives tilskud til programvirksomhed, som reelt har et publikum.

I den nye lokal-tv-ordning, som trådte i kraft den 1. januar 2014, indgår live streaming og on demand tilrådighedsstillelse af udsendelserne som et skønhedskriterium og fremgår af § 22, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 145 af 18. januar 2014 om MUX 1. 33 ud af 35 tilladelseshavere har forpligtet sig til at stille deres udsendelser til rådighed som streaming og/eller on demand. Ydermere benytter 31 ud af 35 tilladelseshavere sig af de sociale medier som Facebook m.v. for at øge seertallet. Hertil kommer, at tilladelseshaverne og sendesamvirkerne i fællesskab med de øvrige sendesamvirker i MUX 1 er forpligtede til at have en hjemmeside.

Derudover implementeres ny lokalradioordning per 1. januar 2016 med tilsvarende indholdsmæssige krav som gælder for lokal-tv.

I medieaftalen for 2012-2014 er der endvidere bevilget 2 mio. kr. i henholdsvis 2013 og 2014 til støtte til uddannelsesaktiviteter i forbindelse med ikkekommerciel lokal radio- og tv-virksomhed. Disse midler vil også kunne understøtte udviklingen i retning af øget programvirksomhed på internettet, henset til at formålet med ordningen er at yde tilskud til uddannelsesaktiviteter og blandt andet at øge kompetencerne til programproduktion til lokalradio og tv-virksomhed og at understøtte de lokale radio- og tv-medier som vækstlag for programmæssige eksperimenter og fornyelse samt som en uddannelsesmæssig platform inden for mediebranchen.

Der har således i medieaftalerne siden 2002 været fokus på at sikre lokalstationernes plads i mediebilledet - herunder i digitale sammenhænge - samt været fokus på at sikre formidlingen af det lokale stof og dets tilgængelighed, således at borgerne kan tilgå lokalt stof på forskellige platforme og uafhængigt af tid og sted. Samtidig har der været fokus på at yde tilskud til uddannelse med henblik på at opretholde og udvikle lokalstationernes kompetencer.

3.1.1. Ikkekommerciel lokalradio og -tv

Rapport om ny ordning for lokalradio og -tv fra 2013 blev udarbejdet på baggrund af medieaftalen for 2012-2014, hvoraf det fremgik, at der skulle udarbejdes forslag til ændring af støttesystemet og tilladelsessystemet til lokalradio og -tv med fokus på lokalt indhold.

Den nye lokal-tv-ordning trådte i kraft den 1. januar 2014 og stiller krav om, at programmerne skal være produceret til og fra og om/med indbyggerne i lokalområdet for at kunne opnå tilladelse og tilskud. I forbindelse med den nye ordning gennemførte Radio- og tv-nævnet et udbud og udstedte på baggrund af indkomne ansøgninger 35 tilladelser. Antallet af tilladelser til lokal-tv faldt således fra 215 tilladelseshavere i 2013 til 35 tilladelseshavere i 2014.

I den kommende lokalradioordning er det besluttet ligesom ved lokal-tv at stille krav om, at programmerne skal være produceret til og fra og om/med indbyggerne i tilladelsesområdet for at kunne opnå tilladelse og tilskud. Ordningen planlægges implementeret den 1. januar 2016. Disses nuværende tilladelser udløber ved udgangen af 2015.

Ud fra en længere tidshorisont skal lokalradios fremtid endvidere ses i sammenhæng med overgangen til DAB. Det fremgår således af medieaftalen for 2012-2014, at FM-båndet lukkes ved udgangen af 2019, såfremt mindst halvdelen af radiolytningen medio 2018 er digital.

3.2. Nye tendenser vedrørende brug af radio og tv

I dag ser mediebilledet anderledes ud end ved begyndelsen af ordningerne for lokalradio og -tv i henholdsvis 1985 og 1987. Mulighederne for at producere programmer har ændret sig som konsekvens af den digitale udvikling. Samtidig har borgernes medieforbrug ændret sig markant siden 1980'erne i takt med internettets udbredelse og de flere valgmuligheder i form af fx flere radio- og tv-kanaler.

En af de tidligere udfordringer bestod i distributionen, dvs. udbredelsen af medieproduktionen. Denne eksisterer ikke længere i samme grad i dag til dels pga. den teknologiske udvikling. Hertil er omkostningerne forbundet med distribution lavere og samtidig er der flere distributionsmuligheder i dag.

Internettet benyttes i dag som distributionsplatform for streaming- og on demandtjenester både indenfor musik og tv. Om dette har en sammenhæng med, at den gennemsnitlige daglige tv-sening er faldet med 8 pct. fra 2012 til 2013¹, er uvist. Der er ligeledes sket et fald i den gennemsnitlige radiolytning på FM med 3 pct. samtidig med, at den gennemsnitlige daglige radiolytning på internet er vokset med 1 pct. fra 2012 til 2013. Dog skal det bemærkes, at den gennemsnitlige radiolytning på DAB er steget med 2 pct. i samme periode². For så vidt angår radio er der derfor ikke sket en større ændring i lytningen i perioden 2012-2013 modsat flow-tv (broadcast).

Flere undersøgelser indikerer, at der er en tendens i forhold til udbredelsen af streamingtjenester for musik og tv blandt danskerne. Det er således streamingtjenesterne, som muligvis kan have haft en negativ konsekvens for flow-tv (broadcast) og ikke on demand-tjenesterne.

En undersøgelse foretaget af Danmarks Statistik i 2010 viste, at podcasts³ på on demand-området i Danmark blev benyttet af cirka en halv million danskere, og at der i perioden 2008 til 2010 skete en fordobling i antallet af brugere af podcasts. En udvikling, som menes at fortsætte.⁴

For at kunne benytte sig af on demand og streamingtjenesterne og derigennem se og lytte til tv og radio på internettet, er det en forudsætning, at man har en internetdækning med tilstrækkelig hastighed.

¹ TNS Gallup/TV-Meter – univers: Den danske befolkning i alderen 3 år og derover

² TNS Gallup/TV-Meter – univers: Den danske befolkning i alderen 3 år og derover

³ Podcasts er musik, radio og videoklip, som man kan abonnere på via internettet. Når man abonnerer på et særligt program, bliver de nyeste filer automatisk hentet ned til ens computer. Herefter kan de afspilles når som helst via computeren eller en bærbar afspiller. Det er i de fleste tilfælde gratis at abonnere på podcast. I Danmark er DR en stor udbyder af gratis podcast.

⁴ <http://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2010/2010-11-23-podcast.aspx>

Det fremgår af Erhvervsstyrelsen rapport *Bredbåndskortlægning 2013*, at 99,9 pct. af husstandene og virksomhederne i Danmark er dækket af en infrastruktur, der muliggør en bredbåndsforbindelse på 2 Mbit/s, 96 pct. har mulighed for 10 Mbit/s, mens 81 pct. har mulighed for en bredbåndsdækning på 30 Mbit/s og ved højere hastigheder er dækningsgraden lavere.

For så vidt angår udbygningen af det mobile bredbånd er der ikke i dag fuld indendørsdækning. Som eksempel kan det oplyses, at Telenor har en udendørsdækning på 99 pct. af befolkningen med 3G.

For så vidt angår muligheder for at se og lytte på internettet i dag er dette muligt med en bredbåndsforbindelse på 2 Mbit/s. Eksempelvis kan DR's netradio kræve 61 eller 192 Kb/s, mens der for on demand net-tv kan kræves 120, 247, 560 eller 1.124 Kb/s. For live streaming af tv kan der kræves 364, 928, 1.228 eller 1.828 Kb/s. Hastigheder viste sig ved en række programmer på dr.dk. Jo højere hastighed, desto bedre kvalitet af lyd og evt. billede. Det skal dog bemærkes, at der kan være behov for yderligere bredbåndshastighed, end den der alene kræves til netradio eller net-tv til fx internettrafik.

Selvom Danmark er blandt de lande, der har den højeste udbredelse af faste bredbåndsforbindelser i international sammenhæng⁵, er dækningen ikke komplet i hele Danmark. Det er regeringens målsætning, at alle i Danmark skal have adgang til 100 Mbit/s download i 2020, således at det er muligt for alle i Danmark at få adgang til nye digitale muligheder.⁶ Dette vil således være mere end tilstrækkeligt til at kunne se film og lytte til musik i god kvalitet i forhold til standardformaterne i dag. I forhold til den mobile bredbåndsdækning må denne ligeledes forventes udbygget.

4. Distribution af radio og tv

Det fremgår af medieaftalen for 2012-2014, at det bør overvejes om distributionen af lokalradio og -tv ikke mere hensigtsmæssigt kan ske via internettet. Endvidere skal det i den forbindelse overvejes, hvorvidt denne type programvirksomhed skal være tilskudsberettiget.

Det er i dag muligt at distribuere lokalradio- og -tv-signaler via internettet, men uden særligt tilskud hertil. Dog er der en række lokalstationer i kraft af deres tilladelser forpligtede til at udøve supplerende distribution på internettet. Disse lokalstationer vil kunne anvende deres driftstilskud hertil, hvorfor der i en vis udstrækning allerede eksisterer platformsnegrale tilskudsordning for lokalstationerne.

I nærværende afsnit beskrives de måder, som lokalradio og -tv kan distribueres på.

Lokalradio og -tv distribueres via henholdsvis FM og MUX 1. Herudover er det muligt at distribuere radio og tv via internettet, kabel og satellit. Ikke alle distributionsformer kræver en tilladelse - nogle kræver en registrering hos Radio- og tv-nævnet og andre kræver hverken tilladelse eller registrering.

⁵ <http://erhvervsstyrelsen.dk/bredbaandskortlaegning-2013/0/7>

⁶ <http://erhvervsstyrelsen.dk/bredbaandsmaal>

I de følgende afsnit behandles de ovennævnte nugældende distributionsformer med henblik på at kvalificere og perspektivere mulighederne i afsnit 7, 8 og 9.

4.1. Nuværende tilladelsesordninger for lokale medier

Udøvelse af ikkekommerciel programvirksomhed via radiosignaler i henholdsvis FM og MUX 1 kræver en tilladelse fra Radio- og tv-nævnet. En sådan ikkekommerciel programvirksomhed er tilskudsberettiget ud fra nogle faste kriterier, som er indeholdt i ordningerne for lokalradio og -tv.

En tilladelse til udøvelse af programvirksomhed indeholder vilkår om programvirksomhed, regler for tilskudsberettigelse og krav om regnskab.

Ansøgning om tilladelse til udøvelse af ikkekommerciel lokal programvirksomhed sker ved Radio- og tv-nævnet på baggrund af udbud ved skønhedskonkurrence. Nævnets behandling af ansøgere til både lokalradio og lokal-tv tilladelser er baseret på kriteriet om alsidighed, hvilket fremgår af bekendtgørelse nr. 881 af 17. september 2009 om lokalradiovirksomhed og bekendtgørelse af nr. 145 af 18. februar 2014 om ikkekommercielt tv i MUX 1. Nævnet har således ved fordeling af tilladelser skullet søge at sikre det enkelte sendeområde en samlet programvirksomhed af alsidig karakter.

Efter nævnets praksis har alsidighedskriteriet været baseret på det helt grundlæggende argument, at flere tilladelseshavere giver mere alsidighed i de respektive områder. Nævnets anvendelse af alsidighedskriteriet medførte, at der som udgangspunkt blev meddelt tilladelse til en ansøger, hvis der var ledig frekvenskapacitet.

Konsekvensen heraf har været, at der i de sendeområder, hvor der ikke var konkurrence om ledig sendetid, blev udstedt tilladelser til alle ansøgere, uanset ansøgernes beskrevne planlagte programplaner.

Med den nye lokal-tv-ordning er der indført skærpede krav om lokalt indhold med et til, fra og om/med-kriterium samt begrænsninger på det maksimale antal tilladelseshavere i de respektive regioner, som fremgår af afsnit 3.1.1. De samme skærpede krav om lokalt indhold vil ligeledes indgå i den kommende lokalradioordning.

Efter de gældende regler vil Radio- og tv-nævnet have mulighed for at føre tilsyn med stationen. I dag ledsages de ikkekommercielle tilladelser af et tilskud. Dettets forbrug kan der blive ført regnskabstilsyn med. Ydermere vil nævnet kunne føre tilsyn med, om stationens programindhold stemmer overens med tilladelsen. I de tilfælde hvor Radio- og tv-nævnets tilsyn har afdækket uoverensstemmelse mellem den udøvede programvirksomhed og vilkårene i tilladelsen indtræder nævnets sanktionsmuligheder. Disse sanktionsmuligheder er bl.a., at en tilladelse kan inddrages midlertidigt eller permanent. Hertil vil tilsagn om tilskud kunne reduceres eller bortfalde i sin helhed.

4.1.1. Tv via MUX 1

Den tidligere lokal-tv-ordning blev indført i forbindelse med overgangen til det digitale tv-signal den 1. november 2009. Det nye digitale sendenet betød, at tilladelser fra radio- og tv-

nævnet nu blev udstedt til de 8 regionale sendeområder, der følger TV2-regionernes områder. Lokal-tv blev så at sige "regionalt". Fra 2009 og til udgangen af 2013 hvor ordningen eksisterede, var der ca. 200 aktive tv-stationer.

Udbud blev afholdt i henholdsvis 2009 og 2011. Fra 1. marts 2014 trådte den nye lokal-tv-ordning i kraft, som indførte en række skærpede krav om lokalt indhold samt begrænsninger på det maksimale antal tilladelseshavere i de respektive regioner. De nuværende tilladelser udløber den 31. december 2019.

Lokal-tv distribueres via I/S DIGI-TV's sendenet, og stationerne indgår i deres regions sendesamvirke. Stationerne uploader deres programmer til den server, som sendesamvirket har installeret hos den pågældende regionale TV2/region-station. Herfra sendes stationernes programmer til I/S DIGI-TV i DR-Byen, hvorefter det bliver distribueret ud til de sendere, som er placeret i pågældende TV2-region. Det bemærkes, at det er teknisk muligt for lokalstationerne, at sende live tv i MUX 1. Dette kræver dog noget yderligere teknisk kunnen og ressourcer. Muligheden har kun været anvendt i meget begrænset omfang i den tidligere MUX 1-ordning fra 2009-13.

Der ikke forbundet formelle registrerings- eller frekvensafgifter med at sende lokal-tv i MUX 1, men stationerne betaler en transmissionsafgift til I/S DIGI-TV, som driver sendenet i MUX 1. I/S DIGI-TV's prisudspil, som forelå i marts måned 2014 tager udgangspunkt i de udgifter, som I/S DIGI-TV afholder ved at drive det digitale sendenet. Det fremgår af prisudspillet, at hver tilladelseshaver skal afholde ca. 174.000 kr. om året for distributionen i MUX 1, som er baseret på en lige fordeling af udgifterne blandt de 35 tilladelseshavere. Se i øvrigt afsnit 7.3. om distributionsomkostninger.

4.1.2. Radio via FM

Den nuværende tilladelsesordning for lokalradio blev etableret pr. 1. januar 2007. Fra ordningens start og indtil primo 2014 har antallet af aktive ikkekommercielle lokalradiostationer, der har modtaget tilskud ligget forholdsvis stabilt mellem ca. 150-180. I 2014 er der 180 aktive ikkekommercielle lokalradiostationer. Sendeområderne for den nuværende ordning er baseret på de tidligere (før 1.1.2007) lokalradionævns tilladelsesområder.

Indholdsmæssigt bruger flere radiostationer musik i en større del af deres programflade kombineret med lokalnyheder i forhold til tv-stationer.

Lokalradio distribueres i FM-sendeområdet via et stort antal lokale sendere placeret på master og høje bygninger m.v. Senderne er ejet af og drives af de enkelte sendesamvirker i fællesskab.

Afviklingsomkostningerne for de eksisterende stationer er lave, da der typisk er tale om ældre sendeudstyr, hvor etableringsomkostninger er afskrevet. Nye stationer, som skal dele frekvens med eksisterende tilladelseshavere, skal betale et beløb for at få adgang til at benytte senderen. Såfremt en ny lokalradiostation ibrugttager en tidligere ubenyttet frekvens skal stationen selv indkøbe sendeudstyr, herunder antenne samt udstyr.

Hvad angår de løbende udgifter forbundet med driften af sendeudstyr og transmissionen af selve radiosignalet fra station til senderen er disse også relativt begrænsede. Foruden en mindre årlig frekvensafgift til Erhvervsstyrelsen på ca. 146 kr.⁷ beløber omkostningerne ved driften af antenne samt udstyr sig til ca. 10.000 kr. Se mere om omkostninger til distribution i afsnit 7.3.

De nuværende tilladelser udløber den 31. december 2015, og ny lokalradioordning implementeres 1. januar 2016.

4.2. Distribution via internettet

Lokalradio og -tv kan foruden ovennævnte distributionsform, der kræver tilladelse, distribueres på internettet.

Der ikke forbundet frekvensafgifter ved distribution af lokalradio og -tv via internettet. Stationernes sendeomkostninger ved internetdistribution er primært knyttet til udgifter til en eventuel hostudbyder, se evt. bilag E, og domænerettigheder. Udgifternes størrelse kan variere afhængig af den tekniske opsætning. Eftersom stationernes eksisterende hardware og tekniske udstyr umiddelbart kan anvendes i forbindelse med udsendelse via internettet, er niveauet for de samlede tekniske sendeudgifter ved internetdistribution forholdsvis lave i udgangspunktet.

De generelle regler om bl.a. børnebeskyttelse, reklamer og sponsorering, at der ikke på nogen måde må tilskyndes til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet eller fremmes terrorisme omfatter distribution på internettet.

4.2.1. Internet-tv

I nogle tilfælde vil internetdistribution af tv kræve en registrering. Der sondres mellem on demand audiovisuelle medietjenester og streaming af tv ved programvirksomhed på internettet.

On demand tilrådighedsstillelse kræver hverken tilladelse eller registrering. Streames programvirksomheden på internettet, vil tv-udbyderen være omfattet af registreringspligten hos Radio- og tv-nævnet, jf. § 47, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014.

En registrering indeholder ikke efter de gældende regler indholdsmæssige krav til programvirksomheden, og et registreret foretagende kan ikke i dag modtage tilskud til programvirksomheden.

Forudsætningerne for registreringspligten er, at der udsendes tv-udsendelser i det "elektroniske kommunikationsnet", som for eksempel internettet og mobilnetværk, som defineret i § 2, stk. 1, nr. 4, i lov om elektroniske kommunikationsnet- og tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 169 af 3. marts 2011, samt at der er tale om en audiovisuel medietjeneste, hvor der udsendes en fortløbende strøm af programmer, og hvor det er tv-foretagendet, som alene bestemmer, hvad der skal sendes hvornår. Hertil hører for eksempel egentlige internet-tv-

⁷ Afgiftsgruppe 8 på http://erhvervsstyrelsen.dk/afgifter_bek2014

stationer, som udsender tv i et fast skema ligesom i traditionelt flow-tv (broadcast), og hvor seerne ikke selv kan udvælge og downloade programmer.

Til registreringen kræves det, at tv-foretagendet oplyser om en række formelle betingelser som bl.a. hvilken distributionsform, der anvendes, foretagendets organisationsform, økonomiske forhold, karakteren af programvirksomheden o.l. Såfremt alle oplysninger er modtaget korrekt hos nævnet bliver foretagendet registreret.

Som eksempel på et registreret tv-foretagende, der streamer sin programvirksomhed på internettet, og som er fattet af registreringspligten, kan nævnes 24Nordjyske. 24Nordjyske tilbyder adgang til nordjyske nyheder og programmer 24 timer i døgnet på internettet og via kabel-tv i Nordjylland. Der er således tale om en kommerciel betalingskanal. Som eksempel på tv-foretagender, som stiller sine udsendelser til rådighed on demand, kan de nuværende MUX 1-tilladelseshavere nævnes.

Radio- og tv-nævnet fører tilsyn med programvirksomheden hos de registrerede foretagender i henhold til radio- og fjernsynsloven.

4.2.2. Internetradio

Internetradio er ikke reguleret i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. Dette betyder, at en internetradiostation hverken behøver en programtilladelse eller en registrering fra Radio- og tv-nævnet, som derfor heller ikke fører tilsyn med disse stationer.

Flere lokale radiostationer er allerede i dag på internettet, men en del afholder sig fra at stille deres udsendelser til rådighed on demand. Tilbageholdenheden knytter sig til, at der skal ske yderligere betaling til KODA og Gramex ved on demand tilrådighedsstillelse modsat streaming. Eftersom lokalradio i udgangspunktet vil bestå af en større andel musik end lokal-tv, vil betalingen til KODA og Gramex være højere for lokalradio.

Flere lokale radiostationer vil formentlig stille deres udsendelser til rådighed på internettet og være en del af internetportalen, som SAML har fået bevilling til, og som er under etablering.

4.3. Distribution via kabel eller satellit

Radio- og tv-foretagender, som udøver programvirksomhed ved hjælp af kabel- og satellit, skal registreres hos Radio- og tv-nævnet. Både radio og tv via kabel og satellit er omfattet af reglerne om bl.a. børnebeskyttelse, reklamer og sponsorering, at der ikke på nogen måde må tilskynde til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet eller fremme terrorisme.

For så vidt angår udøvelse af programvirksomhed på kabelnet er en række foretagender registreret hos Radio- og tv-nævnet. Det bemærkes i denne forbindelse, at radioprogramvirksomhed på kabelnet fortsat er tilskudsberettiget i medfør af bekendtgørelse om lokalradio. Dette er ikke tilfældet for lokal-tv distribueret ved hjælp af kabelnet. For tilskuddet kræves det, at radioforetagendet sender i et kabelnetværk med *mere* end 1.000 husstande tilsluttet.

I 2014 er der en lokalkabelradiostation, *HLR Hele Lollands Radio*, som modtager tilskud fra puljen til ikkekommercielt lokalradio og -tv. Stationen har oplyst, at de årlige distributionsomkostninger via kabel beløber sig til kr. 25.000.

Det er ikke muligt at få tilskud til programvirksomhed ved hjælp af udsendelse via satellit. Som eksempler på programvirksomhed ved hjælp af satellit kan nævnes den tidligere kurdiske tv-station ROJ TV. Omkostningerne forbundet ved satellitdistribution antages at ligge væsentligt over niveauet for transmission i FM- og MUX 1-båndet.

Samlet set eksisterer der i dag en række forskellige muligheder for at distribuere programmer i henholdsvis FM, MUX 1 og ved hjælp af kabelnet, satellit samt internettet. Dette kan ske enten på baggrund af tilladelse eller registrering og i visse tilfælde uden disse, og programvirksomheden kan i nogle tilfælde være tilskudsberettiget. I det følgende behandles de forskellige muligheder for tilskud samt tilskudstyper.

5. Tilskud til lokalradio og -tv

I forbindelse med nærværende rapport skal en omlægning af tilskud til lokal-tv – og på sigt måske også lokalradio overvejes, således at det er muligt at opnå tilskud til internetdistribution af lokalstationerne.

Tilskud på Kulturministeriets ressortområde ydes typisk som enten drifts- eller projekttilskud. Frem til 2006 blev op mod halvdelen af de årlige puljemidler til ikkekommerciel lokalradio og -tv afsat til projekttilskud. De resterende puljemidler blev givet som drifts- og basistilskud samt til uddannelse. Siden 2006 er tilskuddet fra Radio- og tv-nævnet udelukkende ydet som driftstilskud og udelukkende til indehavere af en gyldig programtilladelse til ikke-kommerciel lokalradio og -tv-programvirksomhed eller med kabel-registrering (kabelradio).

5.1. Driftstilskud

Driftstilskud er karakteriseret ved at have til formål at bidrage til finansiering af stationens driftsudgifter, herunder til almindelige faste omkostninger såsom husleje, el, telefon, sendeomkostninger, programproduktion m.v.

Fordelen ved driftstilskud er en høj grad af økonomisk stabilitet for tilskudsmodtagerne samt gennemskelighed i forhold til, hvad der ydes støtte til. Administrativt er driftstilskud forholdsvis nemme at operationalisere - også i tilfælde af et omfattende ansøgerfelt eller hvor der gælder stringente kriterier for tildeling af støtte. Endvidere kan både små og store aktører rummes inden for en driftstilskudsordning inden for en given beløbsramme og det indholdsmæssige vurderes ikke i samme grad som ved konkrete projekter.

Erfaringerne med at yde driftstilskud til de ikkekommercielle lokalradio og -tv-stationer under de seneste lokalordninger har til dels været positive. Forholdene på lokalområdet har været præget af stabilitet, da stationerne over en længere årrække skal overholde de angivne krav i tilladelsen samt vilkårene for tilskud. En række stationer har dog vist sig ikke at overholde de givne vilkår for programtilladelsen og tilskuddet. Hertil kommer, at stationerne har et stærkt incitament til at angive et større omfang af støtteberettigede udsendelser i deres ansøgninger om såvel tilladelse som støtte.

De hidtidige erfaringer har således understreget vigtigheden af, at der opstilles konkrete kriterier for anvendelsen af driftstilskudsmidlerne hos stationerne, hvilket bl.a. er afspejlet i det nye tilladelses- og tilskudssystem for lokalt-tv i MUX 1. Driftstilskuddene under det hidtidige tilladelses- og tilskudssystem har endvidere været ressourcekrævende i tilsyn og administration, hvilket ikke mindst skal ses i lyset af den indbyggede automatik, dvs. at stationer med gyldig programtilladelse er berettiget til tilskud. I den nye lokal-tv-ordning er dette forhold imødegået ved dels at opstille skærpede krav om lokalt indhold og dels ved at beskære antallet af tilladelseshavere kraftigt til maksimalt 38. Dette kombineret med de løbende publikumsmålinger muliggør et mere effektivt og fremadrettet tilsyn med lokal-tv-stationernes programvirksomhed.

5.2. Projekttilskud

Projekttilskud er karakteriseret ved at være givet med henblik på at støtte et konkret projekt. Dette kan omfatte projekter, som strækker sig over et eller flere regnskabsår. Tidligere har ansøgere søgt om projektstøtte til enkelte programmer og programrækker med indholdsmæssigt udgangspunkt i det lokale områdes historie og samfundsliv samt etniske programmer m.v.

De umiddelbare fordele ved projekttilskud er en høj grad af dynamik inden for nærmere fastlagte overordnede rammer i den pågældende ordning. Dette betyder, at forskellige aktører med hensyn til program- og aldersprofil samt erfaringsgrundlag vil kunne rummes i en sådan ordning. Desuden vil det give ansøgerne en fleksibilitet i forhold til muligheden for at søge på forskelligt grundlag fra år til år. Flexibiliteten består dog også i en usikkerhed i forhold den fortsatte økonomi, da der kun ydes tilskud til et konkret projekt indenfor en afgrænset periode. Desuden stilles der mere detaljerede krav til det konkrete projekt, fremfor driftstilskud, da det oftest ikke blot vil være et spørgsmål om hvorvidt et antal kriterier er opfyldt, men en konkret vurdering af projektet og dets indhold.

Erfaringerne med projekttilskud fra de tidligere lokalradio- og -tv-ordninger er ikke entydigt positive, hvilket i et vist omfang skyldes de brede tildelingskriterier. De støttede programproduktioner var præget af en væsentlig spredning i emner og udtryk, og udsving i ansøgerfeltet var fra år til år forholdsvis store.

Projekttilskuddet viste sig også både vanskelig og bekostelig at administrere, dels som følge af den ressourcekrævende gennemgang af ansøgninger og tilsyn med den indsendte dokumentation. Problematikken vil kunne reduceres ved helt eller delvist at udbetale programtilskuddene bagudrettet, som på den anden side ikke vil give tilskudsmodtager den økonomiske sikkerhed, de formentlig vil efterspørge.

6. Baggrundsrapportens resultater

I nærværende afsnit redegøres der for lokalstationernes fokus vedrørende internetdistribution, som fremgår af Per Jauerts baggrundsrapport, *Lokalradio og -tv på Internettet – muligheder og udfordringer* (bilag D).

Ud fra baggrundsrapporten kan det konstateres, at flertallet af lokalstationerne har erfaring med internettet herunder som streaming og on demand, og at de i forbindelse med internetdistribution har fokus på deres brugere, indhold, økonomi, deres lokale forankring og tekniske forhold. Nedenfor behandles lokalstationernes svar samt baggrundsrapportens betragtninger.

6.1. Erfaring med internettet

Baggrundsrapporten viser, at lokal-tv-stationerne har større erfaring med internettet end lokalradiostationerne, da 87 pct. af lokal-tv-stationerne har deres egen hjemmeside, mens det blot gælder for 69 pct. af lokalradiostationerne. På denne baggrund konstaterer Per Jauert, at lokal-tv prioriterer at have egen hjemmeside højere end lokalradio. Baggrundsrapporten viser, at lokal-tv generelt har større fokus på mulighederne på internettet.

Omkring 25 pct. af lokalstationerne har haft deres hjemmeside siden 2004 og cirka 60 pct. siden 2009. Ikke alene har flere lokalstationer deres egen hjemmesider og haft disse gennem en årrække, men flertallet af lokalstationerne stiller også deres programmer til rådighed på internettet.

For lokalradio stiller 64 pct. af stationerne deres programmer til rådighed på internettet, herunder primært via egen hjemmeside (85 pct.). 67 pct. af lokal-tv-stationerne stiller deres programmer til rådighed på internettet, herunder også primært via egen hjemmeside (82 pct.), men i modsætning til lokalradio, benytter en del af lokal-tv-stationerne sig også af andre platforme herunder YouTube (51 pct.).

Samlet set distribuerer 2/3 af alle lokalstationer deres programmer på internettet. Hvis der i stedet tages udgangspunkt i den nye, gældende ordning for lokal-tv, vil procenten for lokal-tv stige til 94 pct. ifølge Kulturstyrelsens beregninger. Dette skyldes, at 33 ud af 35 tilladelsehaverne er forpligtet til at distribuere deres programmer via internettet – enten som on demand, streaming eller begge dele. Ser man samlet set på andelen af lokalstationer som benytter internettet som supplement til distribution via FM og MUX 1, og indregnes tallene fra den nye lokal-tv-ordning, stiger procentandelen således til 71.

Baggrundsrapporten viser, at lokalradiostationerne primært streamer deres udsendelser på internettet (87 pct.). På den anden side konstaterer Kulturstyrelsen, at lokal-tv primært stiller deres udsendelser til rådighed on demand (93 pct.). Per Jauert anfører hertil, at betalingen for den offentlige fremførelse af musik til KODA og Gramex sandsynligvis spiller en afgørende rolle i denne fordeling. Tilbageholdenheden i forhold til on demand tilrådsstillingen for lokalradio knytter sig, at der skal ske yderligere betaling til KODA og Gramex – det skal der ikke ved streaming. Eftersom lokalradio i udgangspunktet vil bestå af en større andel musik end lokal-tv, vil betalingen til KODA og Gramex være højere for lokalradio.

Baggrundsrapporten viser ydermere, at flere af lokalstationerne har distribueret deres programmer via internettet i en årrække.

For lokalradio har 52 pct. distribueret deres programmer siden 2011 eller før, og 30 pct. heraf begyndte i 2011. Lokal-tv-stationerne har været tidligere i gang med at distribuere deres programmer, da 87 pct. af disse begyndte i 2011 eller før, og 20 pct. heraf har gjort dette

siden 2004. Per Jauert konstaterer herudfra, at lokal-tv har været tidligere i gang end lokalradio.

Per Jauert bemærker, at stationernes nuværende online-løsninger er baseret på, hvad der kan lade sig gøre med de aktuelle it-kompetencer og den nuværende økonomi. Hertil mener nogle lokalstationer, at der er behov for supplerende viden og teknisk support, så de forsat kunne udføre deres aktiviteter på en tilfredsstillende måde på internettet.

Endelig konkluderer Per Jauert, at lokal-tv har større fokus på internettet end lokalradiostationer. Dette viser sig i lokal-tv-stationernes omfattende tilstedeværelse på internettet herunder de sociale medier. 78 pct. af lokal-tv-stationerne er på Facebook med egen side, mens det gælder for 46 pct. af lokalradiostationerne. Per Jauert vurderer, at en sandsynlig forklaring kan findes i, at lokalradioerne er mere trængte ressourcemæssigt, hvorfor de koncentrerer sig om deres kerneydelse dvs. lokalradio.

6.2. De nuværende brugere af de lokale medier

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at fordelingen af lokalradio og -tv's brugere består af cirka 25 pct., som er op til 30 år, 43 pct. er mellem 30-60 år og cirka 33 pct. er over 60 år.

Per Jauert finder, at skemaundersøgelsen står i kontrast til det, som lokalstationerne ellers har angivet; nemlig at en overvejende del af brugerne er ældre og ikke er storforbrugere af internettet. Dog fremgår det af spørgeskemaundersøgelsen, at sammensætningen af brugerne, hviler på lokalstationernes egne mavefornemmelser, med hvem stationerne primært har kontakt med ved brev, mail eller via telefonen. På denne baggrund konkluderer Per Jauert, at der hersker usikkerhed om brugernes aldersfordeling.

Interessen for brugernes aktivitet på internettet er ligeledes varierende for lokalradio og -tv. 64 pct. af lokalradiostationerne holder ikke regelmæssigt øje med, hvor mange besøgende deres hjemmeside har. Hertil holder 57 pct. ikke regelmæssigt øje med hvor mange, der lytter eller downloader deres programmer. Tallene for lokal-tv er markant anderledes, da 62 pct. heraf holder regelmæssigt øje med hjemmesidens besøg og 75 pct. holder øje med, hvor mange der ser eller downloader deres programmer.

6.3. Øvrige resultater og perspektivering

I baggrundsrapporten konkluderer Per Jauert, at lokalradiostationerne opfatter deres programmer som direkte og *her-og-nu*, mens lokal-tv i en erkendelse af, at lokal-tv ikke kan måle sig med landsdækkende flow-tv (broadcast) i højere grad satser på on demand og kortere formater. Lokalradiostationerne nævner, at quiz- og bingo-programmer kræver en øjeblikkelig modtagelse og evt. interaktion med lytterne, hvor det signal, der udsendes, skal kunne modtages øjeblikkeligt og samtidigt for samtlige lyttere, for at konceptet giver mening, hvor en eventuel tidsforskel er en u hensigtsmæssighed, som kan udvande disse programmers koncepter, hvorfor de evt. må erstattes af programformater, som ikke er afhængig af den øjeblikkelige og samtidige modtagelse af signal hos brugerne.

Per Jauert konstaterer, at der er et betydeligt misforhold mellem lokalstationernes forventede udgifter til distribution på internettet og de faktiske udgifter, som nogle af lokalstationerne

har gjort sig erfaringer med. Dog konstaterer Per Jauert, at de udvalgte lokalstationers erfaringer ikke kan danne grundlag for en konklusion om omkostningernes omfang. Derfor kan det konkluderes, at der hersker usikkerhed vedrørende udgifterne forbundet med internetdistribution.

Per Jauert anfører, at en betydningsfuld faktor for lokalradiostationerne tøven med internetdistribution er risikoen for at reducere den lokale forankring ved internetdistribution.

En problemstilling, som lokalstationerne peger på, er dækningen ved internetdistribution. Per Jauert anfører, at internetdækningen ikke er komplet i dag.

På baggrund af lokalstationernes besvarelser i de kvalitative interviews og spørgeskemaundersøgelsen konkluderer Per Jauert, at lokal-tv er længere fremme end lokalradio for så vidt angår internetdistribution. Dette hænger sammen med, at det landsdækkende flow-tv (broadcast) er en stærk konkurrent, hvorfor en komplementær tilstedeværelse på digitalt, æterbåret tv og internettet samlet vil øge eksponeringen.

Omvendt er lokalradiostationerne mere skeptiske, hvilket ifølge Per Jauert kan skyldes, at radioen for mange er et medie, som ledsager hverdagens gøremål og er ensbetydende med radioapparatet og FM-båndet.

Per Jauert finder, at lokal-tv ser mest optimistisk på muligheden for at tiltrække nye seere på internettet. Dette på trods af at zappe-funktionen ikke i samme grad er mulig på internettet, selvom denne funktion er vigtig for lokal-tv. Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen, viser at flertallet af lokalradiostationerne (53 pct.) foretrækker en fremtid, hvor distributionen fortsat primært foregår via det æterbårne - dog suppleret af internettet. Det samme gør flertallet af lokal-tv-stationerne med 30 pct. - dog efterfulgt af en fremtid med ligelig fordeling mellem internet- og æterbåret distribution (29 pct.). Samlet set foretrækker 44 pct. af de adspurgte lokalstationer primært æterbåret distribution suppleret af internettet.

7. Centrale overvejelser i forbindelse med fremtidig distribution af lokalt indhold

I det følgende afsnit redegøres der for Kulturstyrelsens overvejelser vedrørende de lokale mediers distribution via internettet. Herudover behandles de eventuelle fordele og ulemper en sådan distribution medfører, samt de opmærksomhedspunkter som er relevante i forbindelse med et skifte fra æterbåren til internetbaseret distribution. Dertil behandles spørgsmål om økonomi og teknik.

7.1. Strukturelle forudsætninger for en model baseret på distribution via internettet

Implementeringen af en model, hvor distribution af de lokale medier sker udelukkende via internettet er afhængig af nogle strukturelle forudsætninger. En sådan model er afhængig af hvornår de nugældende tilladelser udløber og skal i øvrigt ses i sammenhæng med den justerede køreplan for digital radio, og herunder den endelig politiske beslutning vedrørende sluk af FM-båndet i medio 2018.

For så vidt angår lokal-tv-ordningen udløber de nugældende tilladelser til MUX 1 med udgangen af 2019. De nugældende lokalradiotilladelser udløber med udgangen af 2015, og den nye lokalradioordning implementeres den 1. januar 2016.

For den nugældende lokal-tv-ordning er det således i nærværende afsnit forudsat, at en fuld overgang til en internetbaseret distribution tidligst gennemføres pr. 1. januar 2020. Med den fulde implementering menes, at lokal-tv ikke vil blive distribueret via det terrestriske æterbårne sendenet, men alene via internettet, og at eventuelt tilskud knytter sig hertil. Ved en fuld overgang til internetbaseret distribution vil der for så vidt angår tv i MUX 1 kapacitetsmæssigt være plads til endnu en kanal med næsten samme billedopløsning som DR 2 (ca. 2,5 Mbit).

For den kommende lokalradioordning lægges til grund, at det i medieaftalen for 2012-2014 er besluttet, at de ikkekommercielle lokalradiostationer selv kan beslutte, hvorvidt de vil distribueres via FM efter den 31. december 2019, hvilket ifølge den justerede køreplan for digital radio er tidspunktet, hvor det eventuelle sluk for FM skal gennemføres fra. En beslutning om overgang til internetdistribution forudsætter, at lokalradioernes mandat om selv at beslutte, hvorvidt de vil benytte FM som distributionsform efter udgangen af 2019 skal revurderes.

En fuld overgang til internetbaseret distribution vil medføre, at de lokale FM-bånd vil stå ubenyttet hen. De lokale FM-frekvenser kan ikke umiddelbart ses anvendt til andre formål udover, at de kommercielle lokalradiostationer vil have mulighed for at udbygge sine sendenet med flere frekvenser. Dette skal dog ses i forhold til beslutningen om digital radio. Hvis public-service radiostationerne, samt de landsdækkende FM-kanaler overgår til digital sending, vil de kommercielle lokalradiostationer formentlig ikke efterlades på FM.

For så vidt angår tilskud knyttet til lokalordningerne på de æterbårne sendenet, vil det kræve en lovændring at knytte denne tilskudspulje til ren internetdistribution. En sådan lovændring vil tidligst kunne træde i kraft den 1. januar 2015. Det vurderes imidlertid ikke hensigtsmæssigt at gennemføre en sådan lovændring per 1. januar 2015 i lyset af hensigten med omlægningen af lokalordningerne, som blandt andet var at øge tilskuddet pr. time for at øge fokus på lokalt indhold samt sikre et minimumspublikum på de æterbårne distributionskanaler. Uden tilskud vil de eksisterende tilladelseshavere på de æterbårne sendenet formentlig ikke kunne opfylde kravene til tilladelserne.

På denne baggrund er nærværende afsnit således baseret på, at en model for fuld implementering af en internetbaseret distribution af de lokale medier i givet fald kan overvejes pr. 1. januar 2020. Endvidere er afsnittet baseret på, at en model for internetdistribution medfører, at lokalradio og -tv alene distribueres via internettet, og at FM således ikke anvendes til lokalradio, og MUX 1 ikke anvendes til lokal-tv.

En gradvis overgang via en delvis platformsneutral-model kan ligeledes overvejes. Den rummer dog udfordringer i forhold til afgrænsning, dobbeltplatformsdistribution m.v., der i givet fald skal overvejes nærmere. Den nuværende lokalordning, hvor stationerne supplerer broadcast med internetdistribution indenfor rammerne af det samlede driftstilskud, kan betragtes som at understøtte en udvikling i denne retning.

Som et tiltag i regeringens 2020-plan er det forudsat, at hele Danmark vil have adgang til 100 Mbit/s internetforbindelse fra 2020. Den mobile bredbåndsdækning forventes ligeledes i 2020 at være udbygget i tilstrækkelig grad, således at der kan lyttes og ses lokalt indhold via dette. Såfremt de lokale medier alene skal distribueres via internettet, er dækningsgraden en forudsætning for en succesfuld overgang. Se mere i afsnit 7.3. og 7.5.2.

7.2. Nye muligheder og nye forbrugsmønstre

Det er en fordel, at programmer på internettet kan stilles til rådighed on demand. Dette betyder, at programmer vil være tilgængelige uafhængigt af tid og sted og således være til rådighed konstant. Dette vil være i tråd med udviklingen af brugernes medievaner, således at de tilgås, når det passer brugeren. Hertil vil sendeområdet udvides i forhold til de terrestriske sendenet, således at flere vil kunne tilgå udsendelserne. Brugere kan således selv vælge hvor og hvornår, de vil tilgå en udsendelse. Denne fleksibilitet kan ikke tilbydes på almindeligt lineært tv eller radio på FM.

Baggrundsrapporten har tilmed afdækket, at de tidligere lokal-tv-stationer har gennemført forsøg med on demand tilrådighedsstilling, som har vist, at nogle programmer får en længere levetid on demand end på MUX 1.

I forlængelse heraf kan internetbaseret distribution og tilbud som on demand tilrådighedsstilling medvirke til at tiltrække nogle andre brugere end dem som lokalstationerne har på de æterbårne sendenet. Her tænkes der især på de unge befolkningsgrupper, som de lokale medier tidligere har haft svært ved at tiltrække. Af hensyn til at tiltrække de unge brugere blev der indsat et skønhedskriterium i den nye lokal-tv-ordning om, at ansøgerne kunne oplyse Radio- og tv-nævnet om, hvilke tiltag ansøger ville gennemføre for at tiltrække og fastholde de unge seere. Det samme kriterium kan ligeledes indføres i den kommende lokalradioordning.

Omvendt medfører internetdistribution en ulempe for de brugere, som ikke har mulighed for eller ikke er omstillingsparate til internettets muligheder som indgang til de lokale medier, hvorfor de blot vil opleve, at de lokale medier forsvinder fra æteren. Disse brugere skal således over på internettet for, at finde de lokalstationer, der tidligere var tilgængelige på deres tv eller FM-radio. Det må forventes, at der i en overgangsperiode vil kræves en tilvænning. Set i forlængelse af den samlede politiske beslutning om digital radio, vil denne udfordring imidlertid også blive delt af de øvrige radiomedier efter et sluk af FM.

En ulempe der består for de lokale medier ved internetdistribution er, at de mister de brugere som i de æterbårne sendenet zapper forbi kanalen. På internettet skal brugerne selv op-søge tv-stationens hjemmeside eller evt. en portal, hvor de lokale medier eller programmerne er tilgængelige.

Internettet rummer imidlertid også en udfordring for en række programtyper eller programformater. En overgang til internetbaseret distribution vil i et vist omfang tvinge de lokale medier til at lave kortere programformater, der er lettere tilgængelige som download og fordi, at brugerne på internettet ikke forventes i samme omfang som ved de æterbårne medier

at kunne fastholdes på den lokale stations program. Internettets mange tilbud kræver så at sige, at produktionen omlægges til denne nye konkurrence og det nye medierum.

På de æterbårne kanaler er brugerne vant til at modtage programmer, som er delt i typisk hele eller halve timer. På internettet skal de lokale stationer ikke i samme omfang forvente den form for loyalitet blandt brugerne.

For lokalradio har baggrundsrapporten afdækket en mulig udfordring i de programformater som egner sig til internetdistribution. Der tænkes der på, at nogle radioprogrammer kan blive udfordret af eventuelle tidsforskydninger blandt modtagerne ved live streaming.

7.3. Distributionsomkostninger og tekniske forhold

I den nuværende lokal-tv-ordning skal 33 ud af de nuværende 35 tilladelseshavere stille deres programmer til rådighed on demand og/eller som live streaming. I den kontekst vil en model, der alene er baseret på internetdistribution medføre, at lokal-tv-stationernes udgifter til distribution samlet set sænkes, da der i en sådan model ikke længere skal betales for den æterbårne distribution, men kun for internetdistributionen.

Omkostningerne forbundet med distribution af lokal-tv i MUX 1 i den nuværende lokal-tv-ordning tager udgangspunkt i en prismodel, hvor alle lokal-tv-stationerne betaler for den sendetid i MUX 1, som er allokeret til lokal-tv. Dette er 20 timer i døgnet. Dette medfører, at lokal-tv-stationerne betaler samme pris for distributionen, uanset om de sender 1 time pr. dag eller om de sender 20 timer pr. dag. Den endelige prisstruktur for betalingen for distributionen er et anliggende mellem de otte regionale sendesamvirker og I/S DIGI-TV.

Det prisudspil, som forelå i marts måned 2014, tager udgangspunkt i de udgifter, som I/S DIGI-TV afholder ved at drive det digitale sendenet. Den samlede pris, som de 35 tilladelseshavere skal afholde, er ifølge udspillet 6,1 mio. kr. Hver tilladelseshaver skal således afholde ca. 174.000 kr. om året for distributionen i MUX 1.

I modsætning hertil kan omkostningerne forbundet med distribution af lokalradio begrænses til afgiften for at have en frekvenstilladelse samt omkostninger, der vedrører vedligeholdelse af selve sendeudstyret til broadcast.

For at danne et overblik over distributionsomkostningerne forbundet med distributionen af lokalradio har Kulturstyrelsen ud fra stikprøve gennemgået regnskaberne fra 6 ikkekommercielle lokalradiostationer, som har modtaget tilskud fra Radio- og tv-nævnet. Det kan heraf udledes, at de årlige omkostninger til distributionen ikke overstiger 10.000 kr.

Dette tal skal dog ses i den kontekst, at det udstyr som er forbundet med broadcast af lokalradio-signalerne for langt størstedelen af de eksisterende tilladelseshaveres vedkommende, blev indkøbt for år tilbage. Kulturstyrelsen har indhentet et prisoverslag på indkøb af en antenne samt teknisk udstyr forbundet med broadcast, for at danne et overblik over denne del af omkostningerne. Det har vist sig, at omkostningerne til indkøb af en FM-antenne til bro-

adcast på 160 watt beløber sig til ca. 85-100.000 kr. for en antenne samt udstyr af en vis standard⁸.

For at finde en konkret pris for den tilsvarende distribution via internettet har Kulturstyrelsen gennemgået priserne hos 5 større hostudbydere i Danmark, der tilbyder tilgængeliggørelse af hjemmesider samt tekniske løsninger forbundet hermed. Inden omkostningerne forbundet med internetdistribution kan diskuteres, redegøres for nogle generelle forudsætninger, som er nødvendige for at forstå selskabernes prisstruktur.

En lokalstation på internettet skal betale en hostudbyder for at have en hjemmeside med et registreret .dk domænenavn. Prisen pr. måned er sammensat af forskellige tillægsydelser forbundet med hjemmesidens drift, som f.eks. mulighed for online-backup og e-mail-funktion o.l. Dette ændrer imidlertid ikke på, at hostudbyderens hovedydelse er at levere serverplads for hjemmesidens indhold samt tilgængeliggørelse af hjemmesiden. Tilgængeliggørelsen dækker også over den datatrafik på hjemmesiden, som hostudbyderen betaler for, og som kunden, her et lokalt medie, skal betale for.

Selve serverpladsen er et selvstændigt parameter, som kan blive afgørende for den månedlige ydelse for en lokalstation. Der er nemlig en vis sammenhæng mellem det maksimale indhold en lokalstation kan have liggende på hjemmesiden, og så den potentielle datatrafik på hjemmesiden, som hostudbyderen i sidste ende skal levere. Det er således af betydning for hostudbyderens pris hvor mange gange indhold på en given hjemmeside bliver downloadet.

Her vil radiomediet adskille sig fra tv-mediet eftersom lydfiler fylder betragteligt mindre end audiovisuelle filer og dermed kræver mindre datatrafik, at tilgængeliggøre for en hostudbyder. Videofiler har i sammenligning med lydfiler en størrelse, som en hostudbyder skal tage i betragtning, når hostudbyderen skal vurdere hjemmesidens datatrafik-behov.

Markedet for hosting er hovedsageligt baseret på to prismodeller. Den ene baseret på dataforbrug, som man kender det fra eksempelvis et telefonabonnement. Udover betalingen for serverplads og tillægsydelser (e-mail osv.) betaler kunden så at sige for det datatrafikforbrug, der er på hjemmesiden.

I modsætning til en prismodel baseret på dataforbrug står *flatrate-modellen*. I denne model betaler en kunde en fast månedlig ydelse for hosting, og bliver ikke afregnet for dataforbruget forbundet med hjemmesiden. Flatrate-modellen er den mest udbredte i markedet for webhosting i dag.

I denne forbindelse skal der oplyses om de strukturelle forskelle mellem on demand tilrådighedsstillelse og streaming. Udgifterne forbundet med on demand tilrådighedsstillelse kræver ikke yderligere teknisk udstyr end selve hjemmesiden og serverpladsen. Når et program er lagt på hostudbyderens server, kan det ses on demand på hjemmeside (under forudsætning af hjemmesidens programkodning).

⁸ Prisoverslag er indhentet hos Borck Teknik og omhandler køb af antenne, sender, udstyr til fremføring af signalet (enten via web eller via luft-signal), samt kabler og beslag o.l.

Live-streaming af programmer kræver i modsætning til on demand tilrådighedsstillelse mere kompliceret teknisk udstyr samt hjemmesidekodning. Af denne årsag er dette en ydelse, som kan tilkøbes hos specialiserede selskaber. Denne ydelse er således en ekstra udgift ved siden af udgiften til hostudbyderen. Ved en løsning, hvor en lokalstation tilkøber live-streamingservice fra et andet selskab end hostudbyderen, vil datatrafikken ligeledes blive lagt ud eksternt fra hostudbyderen. Denne løsning kan gennemføres ved, at en videoplayer med programindhold, i dette tilfælde live-streaming, optræder på lokalstationens hjemmeside, men videoplayeren er i virkeligheden et virtuelt vindue til en anden server, hvor live-streaming-selskabet driver signalet fra.

Ser man på størrelsen af de audiovisuelle filer, som eksempelvis stilles til rådighed, er det oplyst til Kulturstyrelsen, at et program på ½ time i broadcast kvalitet (720x576 billedopløsning) fylder ca. 250 MB. Lydfiler fylder betragteligt mindre og det fremgår af DR's hjemmeside, at et ½ times radioprogram som podcast til download fylder lidt mindre end 30 MB.

Der er dog ikke forskel på mængden af datatrafik forbundet med at stille det samme program til rådighed on demand som via live streaming, hvis programmet bliver set eller hørt lige mange gange. Dataforbruget vil være det samme. Eksempelvis vil et program på en halv time, som fylder 250 MB og bliver set 100 gange on demand over 3 uger forbruge data for 25.000 MB (250x100). Dette dataforbrug vil svare til dataforbruget ved et program på en halv time på 250 MB, der bliver live streamet af 100 computere, som ser programmet færdigt (½ time). Det skal bemærkes hertil, at antallet af samtidige brugere, der således benytter en hjemmeside på tid er afgørende for mængden af ressourcer, som hostudbyderen skal afsætte til én hjemmeside. Problemet kan opleves ved offentlige hjemmesider, f.eks. SKAT, som i tidsbelastede perioder kan have problemer med at besvare efterspørgslen på samme tid.

Af det vedlagte bilag E fremgår priserne for en hjemmeside hos en dansk hostudbyder med en serverplads på omkring 30 GB. Disse priser er baseret på hostudbydernes umiddelbare online tilbud i 2014. Det er usikkert om datamængden til henholdsvis lyd- og tv-programmer i dag og datatrafikken forbundet hermed vil være tidssvarende i 2020.

Samlet set kan det dog konstateres ud fra bilag E, at prisen i dag forbundet med at drive en hjemmeside med tilgængeligt lyd- og tv-programindhold er betragteligt lavere end omkostningen ved æterbåren distribution. Det koster således mindre end kr. 5.000 årligt at have en hjemmeside med op til 30 GB programindhold tilgængelig på internettet.

For en lokal-tv-station vil 30 GB give en naturlig begrænsning for, hvor mange programmer stationen kan stille til rådighed på samme tid. Efterhånden som programmerne bliver udate-rede kan disse løbende skiftes ud med nye programmer. Eftersom et tv-program i broadcast-kvalitet af en times varighed fylder ca. 500 MB, vil en lokal-tv-station kunne stille tæt ved 60 timers programindhold til rådighed på hjemmesiden. En serverplads på 30 GB vil være mere end rigelig plads til at drive en hjemmeside for en lokalradio.

Som allerede nævnt i afsnit 3.2. om nye tendenser vedrørende brug af radio og tv, er 99,9 pct. af husstandene og virksomhederne i Danmark er dækket af en infrastruktur, der mulig-

gør en bredbåndsforbindelse på 2 Mbit/s. Hertil er det regeringens målsætning, at alle i Danmark skal have adgang til 100 Mbit/s download i 2020⁹, som vil være tilstrækkeligt til at kunne se tv i HD og lytte til musik ud fra standardformaterne i dag. Det må derfor ud fra ovenstående vurderes, at der i 2020 vil være en omfattende bredbåndsdekning i Danmark, som kan understøtte internetdistribution i 2020.

Et andet teknisk hensyn er den eventuelle tidsforskydning, der kan opstå mellem det sendte signal og tidspunktet for, hvornår det modtages hos brugerne. Tidsforskydningen er afhængig af flere forhold, herunder modtagernes IT-udstyr og internethastighed, hvorfor denne vil variere.

Det skal bemærkes, at problematikken omkring tidsforskydning alene opstår i den situation hvor en lokalradiostation udsender signalet både via FM og via internet på samme tid. Fremføring af radiosignalet via internettet sker med en mindre forsinkelse, da signalet skal omformes og konverteres digitalt for derefter at blive konverteret tilbage til audio hos lyttere. Denne forsinkelse findes ikke i det analoge medie, hvor lytteren modtager signalet stort set i samme øjeblik, som det sendes. Denne tidsforskydning kan være et problem ved programformater, der afhænger af lytternes direkte interaktion, som f.eks. banko. Nogle lyttere (FM) vil således have en tidsmæssig fordel frem for de lyttere (internet) som modtager det forsinkede signal.

I det tilfælde, at distributionen sker alene via internettet, vil alle brugere opleve nogenlunde den samme forsinkelse af signalet, og derfor vil problemet med tidsforskydning ikke længere være aktuelt som ved kombinationen af æterbåren og internetbaseret samtidig distribution.

I denne forbindelse er det relevant at nævne de tekniske udfordringer med hensyn til radiolytning i biler. Ca. 15 pct. af radiolytningen i dag foregår i biler via FM. Ved en overgang til internetbaseret distribution vil de lokale medier således blive afskåret fra de lyttere, som lytter til radio i biler. Det er i dag muligt, at lytte til internetradio via mobilt bredbånd. Der findes en række løsninger til, hvorledes en smartphone kan tilkobles til en FM-radio i en bil via bl.a. AUX-eller USB-indgange.

Internetradio i biler vil således kræve dækning via det mobile bredbånd. Der er ikke i dag fuld indendørsdækning på hverken 3G eller 4G. Som eksempel kan det oplyses, at Telenor har en udendørsdækning på 99 pct. af befolkningen med 3G. Det skal hertil bemærkes, at 3G-nettet og 4G-nettet i 2020 forventes at have en dækning, som muliggør radiolytning via internettet i biler uden udfald af signalet. Se eventuelt afsnit 7.5.2. for yderligere om billytning samt internetdækning.

7.4. Tilladelse og tilskud

Indledningsvist skal det overvejes, hvorvidt der skal udstedes tilladelser og/eller stilles indholdsmæssige krav til tilskud til lokalstationers internetdistribution, og bekræftende fald hvilke.

⁹ <http://erhvervsstyrelsen.dk/bredbaandsmaal>

Med den nuværende lokal-tv-ordning, som blev implementeret den 1. januar 2014, blev der som noget nyt opstillet krav om, at programvirksomheden skulle bestå af lokalt indhold og omhandle lokale forhold forstået ud fra et til, fra og om/med-kriterium. Der opstilles tilsvarende krav og kriterium for den kommende lokalradioordning.

Med afsæt i beslutningen om et mere eller mindre entydigt fokus på lokalt indhold i de lokale medier, vil det være relevant at overveje, hvorvidt dette fokus skal fastholdes ved en overgang til internetdistribution. Det er Kulturstyrelsens vurdering, at kravet om lokalt indhold hensigtsmæssigt kan videreføres som indholdskriterium efter en eventuel overgang til internetdistribution, da de lokale forhold netop er de lokale mediers umiddelbare niche i et broget mediebillende.

Efter en eventuel overgang til internetdistribution bliver det nødvendigt at overveje spørgsmålet om ansøgerkreds, og særligt hvorvidt ansøgerkredsen kan begrænses. Det fremgår ovenfor, at der kan være lavere distributionsomkostninger forbundet med internettet end det æterbårne sendenet. Dette vil fremme lokalstationernes incitament til at distribuere via internettet, og der vil være mulighed for at antallet af tilladelseshavere til lokal programvirksomhed på internettet vil stige. Ved ikke at stille krav til antal tilskudsmodtagere eller et minimumstilskudsbeløb, vil lokalpuljen kunne udvandes - potentielt på bekostning af indholdets kvalitetsniveau.

Et af formålene med omlægningen af ordningen for lokal-tv har været et ønske om at højne kvaliteten af lokal-tv. Det samme må gælde kvaliteten af lokalt indhold på internettet, hvorfor det vurderes hensigtsmæssigt at afgrænse ansøgerkredsen, således at tilskudspuljen ikke udvandes. For at kunne stille de samme indholdsmæssige krav til internetdistribution af de lokale medier, som i dag gælder for lokal-tv-stationer, og som ligeledes vil gælde for lokalradiostationerne i den kommende ordning, skal en eventuel tilladelsesordning eller tilskudsordning indeholde kriterier herom.

Radio- og fjernsynslovgivningen indeholder ikke på nuværende tidspunkt hjemmel til at fastsætte indholdsmæssige krav om lokalt indhold i en tilladelse til internetdistribution. Som redegjort for i afsnit 4.2. vil internetdistribution kun i visse tilfælde for lokal-tv kræve en registrering og for radio kræver det hverken tilladelse eller registrering.

I 2002 blev der med lov nr. 1052 af 17. december 2002 om lov om radio- og fjernsynsvirksomhed indført en pligt for programvirksomhed ved hjælp af satellit, fællesantenneanlæg, jordbaserede digitale tv-sendemuligheder eller kortbølgesendemuligheder at skulle lade sig registrere hos Radio- og tv-nævnet, og disse distributionsformer kræver derfor ikke en tilladelse. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår følgende:

"Forslaget om at afskaffe kravet om programtilladelser for så vidt angår programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går udover ét lokalt område, skal ses på baggrund af blandt andet overvejelserne i rapporten "Konvergens i netværkssamfundet" fra juni 2001, der er udarbejdet af Ministeriet for Videnskab, Udvikling og Teknologi og Kulturministeriet i fællesskab. I rapporten er det som sigtelinie for den fremtidige regulering af området anført, at adgangen til markedet i videst muligt omfang bør være fri og lige, og at krav om tilladelser, der ikke er begrundet i hensynet til fordelingen af knappe

frekvensressourcer, bør bortfalde og i fornødent omfang erstattes med generelle regler og anmeldelsessystemer.”

Internettet er ikke i dag en knap ressource som de æterbårne frekvenser, og det vurderes derfor ikke hensigtsmæssigt at stille indholdsmæssige krav til lokalstationers internetdistribution i form af en tilladelsesordning.

Der vil imidlertid kunne stilles indholdsmæssige krav i vilkårene for tilskud. Dette vil kræve en lovændring, således at § 92 a, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014, udvides til også at omfatte tilskud til lokalstationers internetdistribution. En løsning, hvor der stilles krav om lokalt indhold som forudsætning for tilskuddet, vurderes umiddelbart at være mere hensigtsmæssig end en tilladelsesordning.

Med fare for, at en tilskudsordning til internetdistribution af lokalt indhold vil blive udvandet af et højt antal ansøgere, som ville resultere i et stort antal lave tilskudsbeløb, kan det overvejes om, der er behov for at begrænse antallet af tilskudsmodtagere og/eller fastsætte et minimumstilskud. Et af hensynene bag omlægningen af ordningen for lokal-tv har netop været at begrænse antallet af tilskudsmodtagere for at øge antallet af tilskudskroner pr. tilskudsmodtager for at højne kvaliteten indholdsmæssigt.

Om antallet af tilskudsmodtagere ved en model med internetdistribution vil ligge på samme niveau som tilladelseshavere på det æterbårne sendenet er usikkert. På den ene side vil der kunne forventes en øget tilslutning, da internetdistributionen kan tiltrække nye ansøgere, der ikke tidligere har haft interesse for at udøve lokal programproduktion. På den anden vil en del af de eksisterende tilladelseshavere forventeligt undlade at søge om tilskud til internetdistribution på grund af bl.a. de tekniske udfordringer forbundet hermed. Den nærmere beslutning om antallet af tilskudsmodtagere og/eller minimumstilskud kan hensigtsmæssigt afvente udviklingen i lokallandskabet, således at den nye lokal-tv-ordning og den kommende lokalradioordning har haft tid til at etableres og haft effekt, og antallet af tilladelseshavere samt disses tilskud kendes.

Såfremt der i 2020 udelukkende distribueres via internettet, vurderes det hensigtsmæssigt fortsat at yde tilskud hertil i form af driftstilskud, således at tilskuddet dækker udgifter forbundet med produktion af indhold samt distribution. Ved internetdistribution vil distributionsomkostningerne umiddelbart være lavere end ved æterbåret distribution, hvorfor der vil være mulighed for at flere af tilskudsmidlerne kan dække produktion af lokalt indhold. Tilskuddet vil således ikke begrænses til blot at omfatte et konkret projekt, jf. afsnit 5.2. om projektilskud.

For så vidt angår ansøgerkredsen vil det umiddelbart være hensigtsmæssigt at denne afgrænses på samme måde som i dag for lokalstationerne på FM og MUX 1, dvs. via kriterier fastsat på forhånd.

7.5. Forventet påvirkning af brugerne

Som tidligere beskrevet i afsnit 3.2. indikerer flere undersøgelser, at danskerne i stigende grad benytter sig af internettet i forhold til deres lytning og sening via on demand og stre-

amingtjenester. For at kunne benytte sig af tjenesterne på internettet er det en forudsætning, at man har internetadgang.

7.5.1. Internet og alder

I forhold til internettets udbredelse i Danmark, viser Danmarks Statistiks rapport *It-anvendelse i befolkningen* fra 2013, at ni ud af ti danskere mellem 16 og 89 år har adgang til internet i deres hjem. Det fremgår ydermere af *It-anvendelse i befolkningen*, at blot 0,5 pct. af de computerejende danskere ikke har internetadgang.

It-anvendelse i befolkningen viser endvidere, at der er forskel på udbredelsen i forhold til alder, hvor der er en relativ høj udbredelse blandt befolkningen generelt (16-24 årige 97 pct., 25-34 årige 96 pct., 35-44 årige 98 pct., 45-54 årige 97 pct. og 55-64 årige 93 pct.), men at denne daler til 82 pct. for aldersgruppen 65-74 årige og til 51 pct. for de 75-89 årige. Internettets udbredelse er derfor lavest blandt den ældre del af befolkningen.

Rapporten viser endvidere, at 70 pct. af befolkningen over 65 år har adgang til computer og internet i hjemmet, og at 46 pct. af de ældre mellem 65-89 årige anvender internettet dagligt mod de 16-64 åriges 89 pct. Hertil bruger 30 pct. af de ældre aldrig internettet mod de 16-64 åriges 1 pct.

Rapporten viser ydermere, at 67 pct. af de ældre, som aldrig bruger internettet oplyser, at de ikke har brug for internettet, og 35 pct. svarer, at de ikke ved, hvordan man bruger internettet.

Gallup har i 2013 gennemført en undersøgelse vedrørende lokalradio/nærradios lyttere fordelt på alder. Tal herfra viser, at der ligeledes er forskel på lytningen til lokalradio/nærradio fordelt på aldersgrupper. Den største daglige lyttergruppe er blandt de 35 årige og opefter. Fordelingen ser således ud: 35-54 årige (8,7 pct.), de 55-70 årige (10,4 pct.) og de 71 årige og opefter (13 pct.).¹⁰ Den største aldersgruppe, der aldrig lytter til lokalradio/nærradio er de 19-34 årige med 60,6 pct. af alle de adspurgte.

Gallups tal viser endvidere, at 41,1 pct. af hele befolkningen lytter til lokalradio/nærradio dagligt, et par gange om ugen eller sjældent. Heraf lytter 7,9 pct. af befolkningen dagligt til lokalradio/nærradio. Omvendt lytter 49 pct. af befolkningen aldrig til lokalradio/nærradio. Det skal dog bemærkes, at Gallups undersøgelses resultater ikke alene kan lægges til grund i forhold til de ikkekommercielle lokalradioers lytteres aldersfordeling, da der ikke ved besvarelsen af spørgsmålene har været en nærmere definition af lokalradio eller nærradio til rådighed, og der derfor ikke umiddelbart sondres mellem kommerciel og ikkekommerciel lokalradio. Men undersøgelsen kan være en indikation på aldersfordelingen af lytterne. Der findes ikke en tilsvarende undersøgelse for så vidt angår lokal-tv.

Gallups tal sammenholdt med Per Jauerts baggrundsrapport om lokalstationernes brugere indikerer, at lokalstationernes mavefornemmelse om, at deres brugeres aldersfordeling spreder sig jævnt over alle aldersgrupper med en fordeling på 25 pct. op til 30 år, 43 pct. 30-60 årige og cirka 33 pct. 60 årige og opefter, formentlig er retvisende.

¹⁰ Gallup/Index Danmark, HH2013 Lytter til lokalradio/nærradio og alder (%)

Henset til det eksisterende aktivitetsniveau på internettet blandt de 16-64 årige, vil internetdistribution af lokalstationerne for disse formentligt have en konsekvens af mindre indgribende karakter. Disse brugere vil skulle benytte sig af en anden platform – computeren, tablet'en, mobilen m.v., som de allerede i vid udstrækning benytter til at tilgå internettet. Det primære it-udstyr, der bliver anvendt til internetadgang er den bærbare pc med mellem 74-89 pct. blandt de 16-64 årige, efterfulgt af smartphonen med mellem 36-81 pct.¹¹

Når 30 pct. af de ældre mellem 65 og 89 år ikke har adgang til internet i eget hjem og denne aldersgruppe er blandt, hvad der kan være den primære lyttergruppe, som består af de 35 årige og opefter, er påvirkningen af den ældre aldersgruppe ved internetdistribution af lokalstationer relevant.

67 pct. af de 30 pct., som ikke har internetadgang blandt den ældste aldersgruppe oplyser, at de ikke har brug for internettet, og der er således tale om et manglende behov. Såfremt behovet opstod for internettet kan det ikke afvises, at interessen for internettet og brugen heraf vil kunne øges. Samtidig anfører 35 pct. af samme gruppe, at de ikke ved, hvordan man bruger internettet. Ved internetdistribution af lokalradio og -tv vil det være muligt at stille attraktive tilbud for disse til rådighed på internettet for at øge interessen for internettet blandt de ældre, men der må forventes et tab af brugere i denne aldersgruppe ved internetdistribution. I takt med internettets udbredelse, teknologien og tiden vil denne problemstilling formentlig mindskes. Denne konklusion er dog ikke baseret på evidensbaserede oplysninger vedrørende ikkekommercielle lokalstationer, hvorfor det er tvivlsomt, hvorledes det vil påvirke brugerne nærmere.

Af positive konsekvenser på tværs af aldersgrupper kan nævnes, at programmerne stilles til rådighed uafhængigt af tid og sted og man vil imødekomme en voksende tendens indenfor on demand og streamingtjenester både i forhold til sening og lytning, som flere undersøgelser peger på.

7.5.2. Dækning

For så vidt angår radiolytningen i Danmark finder størstedelen sted på de traditionelle broadcast-platformer, herunder primært FM. DR og Teracom vurderer, at cirka 15 pct. af radiolytningen i Danmark foregår i biler¹².

For så vidt angår internetradio kan det aflyttes via kablet bredbånd og via mobilt bredbånd. Allerede i dag findes der løsninger til, hvorledes en smartphone kan tilkobles til en FM-radio i en bil via bl.a. AUX- eller USB-indgange. En anden mulighed for tilslutning af mobiltelefonen til en FM-bilradio er via en bluetooth-baseret FM-sender, hvor mobiltelefonen streamer til bluetooth-modtageren, der så udsender et FM-signal til bilens indbyggede FM-radio. Ydermere findes der en række andre løsninger til at lytte til digital radio i biler, herunder DAB/DAB+ radioer samt DAB/DAB+ adaptere eller plug-and-play-løsninger, hvor bilejeren benytter en DAB+ -adapter og afspiller DAB/DAB+ -radio over FM-radioen.

¹¹ Gallup/Index Danmark, HH2013 Lytter til lokalradio/nærradio og alder (%)

¹² <http://mediawatch.dk/Medienyt/Radio/article5189206.ece#ixzz2xWgw8KMS>.

For at kunne lytte til internetradio i bilen forudsætter det internetadgang og -dækning via mobilt bredbånd (3G eller 4G forbindelse) enten som Wi-Fi indbygget i bilen, eller mobilt bredbånd via fx en smartphone. Begge dele, vil således kræve dækning via det mobile bredbånd, som forudsætter et stort antal sendemaster for at kunne give en tilstrækkelig god dækning. Der er ikke i dag fuld udendørsdækning på hverken 3G eller 4G. Som eksempel kan det oplyses, at Telenor har cirka 3.900 sendemaster for at opnå en udendørsdækning på 99 pct. af befolkningen med 3G. En manglende dækning vurderes ikke at være en udfordring i 2020 i forhold til regeringens plan om, at alle i Danmark skal have adgang til 100 Mbit/s download i 2020, og at 3G/4G i 2020 må forventes at være udbygget tilstrækkeligt.

Selvom samme problemstilling ikke findes i samme udstrækning for tv i dag, da tv i størst omfang ses via tv-apparatet, vil der ligeledes være mulighed for at se tv på farten via fx tablet'en i 2020, hvilket forventes at kunne ske uden dækningsproblemer.

En konsekvens ved internetdistribution for brugerne vil ved benyttelsen af 3G eller 4G (mobilt bredbånd) være en udgift i form af deres mobilabonnement. I uge 12 i 2014 lyttede alle danskere over 12 år i snit til 13 timer og 57 minutters radio¹³, hvilket svarer til cirka 392 MB datatrafik. På en måned vil en dansker i gennemsnit således trække cirka 1,7 GB data, hvis al deres radiolytning skulle ske via streaming.

De fleste mobilabonnementer har dog som minimum 1 GB data inkluderet pr. måneden. Til køb af 2 GB ekstra datakapacitet vil typisk kunne ske for 20-30 kr. pr. måned. Streaming via Wi-Fi (som oftest er på en ADSL-forbindelse eller lignende, hvor der ikke er en pris pr. forbrug) vil ikke være forbundet med en yderlig betaling pr. forbrug, men dog et fast beløb for internetabonnementet. Uanset hvilken internetforbindelse, der benyttes vil den anonymitet, der eksisterer for lytterne på FM ikke være til stede ved internetdistribution af lokalradio pga. lytterens IP-adresse.

7.6. Konvergens

Som led i overvejelserne vedrørende internetdistribution bør mediekonvergensen også tages i betragtning som et opmærksomhedspunkt. Med mediekonvergens forstås i denne sammenhæng, at forskellene mellem radiomediet og tv-mediet på internettet flyder sammen til ét samlet medie.

I takt med at medierne smelter sammen, gør de strukturelle forskelle mellem medieplatformene sig ikke længere gældende. Traditionelt sondres der mellem radio og tv, men grænserne mellem radio- og tv-mediet samt deres udtryk kan nedbrydes ved den teknologiske konvergens, hvor brugeren i stedet for at bruge det traditionelle radio- og fjernsynsapparat, med den teknologiske konvergens vil tilgå lokalt indhold via computeren, tablet'en, smartphone m.v.¹⁴. Samtidig vil der også være tale om en distributionsmæssig konvergens ved at distribuere både radio og tv via internettet.

¹³ TNS Gallup Radio-Meter, Pressemeddelelse, 26. marts 2014

¹⁴ Dansk Mediehistorie 1995-2003, bind 4, af Klaus Bruhn Jensen, s. 19, 1. udgave, 2. oplag 2004

Ved internetdistribution af begge medier, vil der være mulighed for at knytte en billedside til radio, som ikke er mulig ved distribution på FM. Der er her tale om en konvergens, som kan vanskeliggøre sondringen mellem radio og tv.

I dag ses der eksempler på en billedside knyttet til radioudsendelser. På dr.dk kan man ikke alene lytte til radioudsendelserne, men tilmed se værterne i lydstudiet, når man streamer en udsendelse fra fx P3. Tidligere har DR haft succes med at udsende dagens højdepunkter fra *Tæskeholdet*, et satireprogram på P3, på DR2 om aftenen. Billedsiden bestod også her af radioværterne i lydstudiet. Billedsiden var således ikke målrettet et kamera på samme måde som typisk ses i tv-programmer.

Der er således i dag fortsat forskel på, hvad billedsiden på henholdsvis radio og tv vil indeholde. Dette viser, at mediebilledet for radio og tv har flyttet sig, men at der endnu ikke er sket en konvergens i et sådant omfang, at der ikke længere kan sondres mellem radio og tv. En sådan udvikling kan dog ikke afvises i fremtiden. Konvergens er således et opmærksomhedspunkt i afgrænsningen af ansøgerkredsen til en evt. tilskudsordning til internetdistribution.

7.7. Behov for yderligere viden

Siden mediaaftalen for 2002-2006 har der været fokus på digitalisering og internettet i forhold til de lokale medier. Dette har blandt andet udmøntet sig i en internetportal for lokalradio og en ny lokal-tv-ordning og kommende lokalradioordning med krav om, at sendesamvirkerne i fællesskab skal have en hjemmeside, og at samtlige tilladelsehaverne skal have en hjemmeside hver. Den nye lokal-tv-ordning og kommende lokalradioordning indeholder ydermere skønhedskriterier omhandlende streaming og on demand tilrådighedsstillelse af udsendelser samt brug af de sociale medier i forsøget på at tiltrække yngre befolkningsgrupper.

På trods af fokus på internettet og digitalisering findes der ikke på nuværende tidspunkt nærmere evidensbaseret viden om brugen af lokalstationerne på internettet eller om de tekniske og økonomiske forhold forbundet hermed. Derfor er der behov for yderligere viden, som kan erhverves via en undersøgelse.

7.7.1. Brugerne

I dag er viden om lokalstationernes brugere baseret på lokalstationernes egne mavefønelser samt tal om lokalradio/nærradios lyttere fra Gallup, som der ligeledes er knyttet en vis usikkerhed til. Den tvivl, som er forbundet med hvem brugerne af de lokale medier, er, viser sig i diskrepansen mellem lokalstationernes udsagn om, at deres primære brugergruppe består af ældre, som ikke vil følge med efter en overgang til internetdistribution, mens det samtidig oplyses, at deres brugere består af 25 pct., som er op til 30 år, 43 pct. er mellem 30-60 år og cirka 33 pct. er over 60 år. Lokalstationernes mavefønelser for så vidt angår lokalradio understøttes af tal fra Gallup, som viser, at det primært er aldersgruppen 35 år og opefter, som lytter til lokalradio. Dog sonder Gallups undersøgelse ikke mellem kommerciel og ikkekommercielle lokalstationer.

Der findes ikke på nuværende tidspunkt undersøgelser eller tal for brugerne på lokal-tv. Dette skyldes til dels at ordningen er ny, og at der generelt for lokalstationerne ikke findes nærmere undersøgelser. I denne forbindelse kan det tilføjes, at der i den nye lokal-tv-ordning er blevet indført krav om minimumspublikum, og at der i denne forbindelse vil blive foretaget løbende målinger gennem TV-meter-systemet.

Der er ikke gennemført studier af lytternes og seernes brug af internet som platform for ikkekommerciel radiolytning og tv-sening. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at der gennemføres en nærmere undersøgelse af brugen af lokalt indhold på internettet. En undersøgelse kan med fordel afdække hvilke lokale radio og tv-tilbud internettet skal bestå af for at vække de ældres interesse for det lokale indhold, da det fremgår af Gallups undersøgelse om lokalradio/nærradios lyttere, at de ældre primært afholder sig fra internettet, fordi de ikke har behov for det. Ved at skabe attraktive tilbud kan denne brugergruppe muligvis bevæge sig i retning mod internettet.

Ydermere vil der ved en nærmere undersøgelse kunne foretages målinger for at afdække hvilke platforme lokalstationernes brugere anvender, når de skal lytte til eller se udsendelserne, og hvor ofte disse anvendes. Undersøgelsens resultater vil desuden kunne understøttes af de publikumsmålinger, der skal gennemføres for lokal-tv samt de rapporter, som skal indleveres herfor. Da der indføres samme vilkår i den forestående lokalradioordning, vil disse målinger og rapporter ligeledes kunne understøtte undersøgelsen.

7.7.2. Streaming og on demand

Det fremgår af baggrundsrapporten *Lokalradio og -tv på internettet – muligheder og udfordringer* af Per Jauert fra 2014, at lokalstationerne har erfaring med internettet i form af egen hjemmeside herunder streaming og on demand tilrådighedsstillelse af udsendelser. Der findes dog ingen opgørelser over aktivitetsniveauet på disse platforme på internettet.

Det fremgik endvidere af baggrundsrapporten, at der var forskellige fordele og ulemper knyttet til de to distributionsformer for lokalradio og lokal-tv. Lokalradiostationerne kan se flere fordele ved streaming, da de betragter dem selv som et *her og nu*-medie. Ved at streame undgår lokalradiostationerne ydermere at betale yderligere til KODA og Gramex, som on demand tilrådighedsstillelsen omvendt vil udløse.

På den anden side ser lokal-tv-stationerne flere fordele ved on demand, således at disses udsendelser kan tilgås uafhængigt af tid og sted. Dette skyldes desuden deres stærke landsdækkende og regionale konkurrenter, hvorfor tilgængeliggørelse på flere platforme er med til at synliggøre lokal-tv-stationerne og tilgængeliggørelsen på et selvvalgt tidspunkt er til deres fordel, så de ikke er i direkte tidsmæssig konkurrence med de landsdækkende og regionale flow-tv-kanalerne (broadcast). Endelig oplever lokal-tv-stationerne, at deres udsendelser har en længere levetid ved on demand tilrådighedsstillelse.

Flere undersøgelser indikerer, at streamingtjenester har en vist omfang i Danmark, men der er endnu ikke foretaget undersøgelser, som konstaterer en utvetydig tendens. Der er derfor endnu usikkerhed forbundet med omfanget af streamingtjenesternes udbredelse.

For on demand er der ikke foretaget nærmere undersøgelser, hvorfor der både for streaming og on demand som distributionsform af lokalt indhold bør foretages en nærmere undersøgelse for at afdække hvilken distributionsform af disse, der egner sig bedst til lokalt indhold, og om der evt. skal vælges imellem disse.

7.7.3. Teknik og økonomi

Omkostninger forbundet med internetdistribution afhænger af lokalstationens konkrete aftale med hostudbyderen, den ønskede kapacitet, forventede trafik og ønskede funktionalitet, fx om der skal kunne streames. Det kan ud fra ovenstående afsnit 7.3. konstateres, at det kan være mindre omkostningsfuldt at distribuere via internettet end via FM og MUX 1. Der er dog blot tale om et overslag, hvorfor de økonomiske rammer for internetdistribution, herunder streaming og on demand, bør undersøges nærmere. Det samme gælder de tekniske forhold i forbindelse med internetdistribution for at afdække behov for kapacitet m.v.

Når de tekniske og økonomiske rammer for internetdistribution er afdækket, vil der herefter kunne tages stilling til, om der skal fastsættes kriterier for udvælgelsen af tilskudsmodtagere og i så fald hvilke, og om der skal fastsættes et minimumstilskudsbeløb. I denne forbindelse vil størrelsen af tilskudspuljen skulle besluttes politisk.

7.7.4. Undersøgelse

Som oplæg til politisk beslutning om en overgang til internettet pr. 1. januar 2020 vurderes det hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en ekstern faglig undersøgelse vedrørende brugen af lokalstationer på internettet samt de tekniske og økonomiske forhold forbundet hermed med henblik på tilvejebringelsen af nærmere kriterier for en tilskudsordning samt hvilke kriterier, der skal være opfyldt for, at en overgang til internetdistribution kan finde sted, og hvornår en sådan ordning skal træde i kraft.

I forbindelse med den eksterne faglige undersøgelse vurderes det hensigtsmæssigt, at der afsættes midler hertil.

Undersøgelsen kan afleveres i 2018 og kan indeholde oplysninger fra eventuelle forsøg med internetdistribution i 2016 for lokal-tv og 2017 for lokalradio, som behandles nedenfor i afsnit 8.

8. Forsøgsordning for internetdistribution

Såfremt man ønsker at fremme udviklingen mod en overgang til internetdistribution indenfor en kortere tidshorisont end angivet i afsnit 7, kan der gennemføres en supplerende forsøgsordning for distribution på internettet. Dette kan gøres via en forsøgsordning målrettet lokal programvirksomhed på internettet, hvor den æterbårne distribution bliver suppleret af forsøgene på internettet, som vil være tilskudsberettigede.

Tilskud til forsøgene kan indeholde vilkår om indrapporteringskrav om lokalstationernes aktiviteter på internettet, deres indsats herpå og måling af brugen i form af evalueringsrapporter, som indleveres halvårligt.

I den supplerende forsøgsordning bliver der ikke skelnet mellem streaming og on demand, men blot være fokus på at distributionen af lokalt indhold sker via internettet.

8.1. Formål med en forsøgsordning

Forsøgsordningen skal udforske mulighederne for internetdistribution samt afdække lokalstationernes behov i denne forbindelse i forhold til økonomi, teknisk viden og kompetenceudvikling samt måle brugen af lokalt indhold på internettet.

I forbindelse med forsøgene vil tilskudsmodtager skulle udarbejde halvårlige evalueringsrapporter, hvoraf deres målingers resultater vil indgå. Ved at sammenholde forsøgsordningens tilskudsmodtageres evalueringsrapporter vil der herudfra gives en viden om internetdistribution af lokalt indhold, som ikke kendes i dag.

Forsøgene vil være en mulighed for lokalstationerne til at afprøve internettet som distributionsform med tilskud hertil og dermed have yderligere ressourcer specifikt hertil. Ikke alene vil lokalstationerne i en forsøgsordning erhverve viden om internetdistribution, de vil også få kendskab til den forbundne økonomi og teknik. Endelig vil forsøgene via målinger give en ny viden på området i forhold til, hvorledes lokalt indhold hensigtsmæssigt kan produceres for at målrettes internettet.

8.2. Fordele ved en forsøgsordning

Som baggrundsrapporten viser, rummer den nuværende distribution af lokalradio og -tv via det æterbårne sendenet suppleret af internetdistribution, en række fordele, som lokalstationerne mener, er væsentlige.

En af fordelene ved at foretage målrettede forsøg på internettet er, at brugerne på de æterbårne medier ikke vil opleve en negativ ændring, idet lokalstationerne stadig vil være tilgængelige på FM og MUX 1. De brugere, som allerede i dag benytter sig af internettet for at tilgå lokalstationerne, vil tilmed kunne opleve, at der sker en forbedring af lokalstationernes tilbud på internettet.

Lokalstationerne nævner i baggrundsrapporten, at der ved internetdistribution skal tages hensyn til programformater, da disse formentlig vil skulle være kortere for at være egnet til internetdistribution. Der er ikke foretaget nærmere undersøgelser om, hvorledes udsendelser skal være skåret til i formater eller indholdsmæssigt for at rette sig mod internetdistribution og for at imødekomme brugerne. Derfor vil lokalstationerne via en forsøgsordning kunne gennemføre forsøg med forskellige programformater og -typer og erhverve viden herom. Ydermere vil de samtidig have mulighed for at distribuere programmer i de formater, som kendes fra de æterbårne sendenet på internettet samt mulighed for at afprøve forskellige teknikker og standarder.

Da det som nævnt i afsnit 7.5. forventes at være de ældre borgere, som vil opleve de største udfordringer i forbindelse med en overgang til internetdistribution, kan forsøgene teste forskellige programformater og -typer henvendt til ældre borgere for at søge at afdække, hvad der skal til for at få de ældre over på internettet.

Endvidere vil lokalstationerne kunne måle hvilke udsendelser, der ses eller lyttes mest til. Endvidere vil der også være mulighed for at måle om en bestemt type udsendelse egner sig særligt til internetdistribution fx portrætter, dokumentarer m.v., og om nogle af udsendelserne får en længere levetid, og i så fald hvor lang levetiden er.

Derudover vil lokalstationernes tilstedeværelse på flere medier på samme tid, øge lokalstationernes eksponering. Ved at være til stede på to platforme vil lokalstationerne kunne nå ud til en bredere gruppe geografisk og aldersmæssigt, herunder unge og lokale borgere på ferie eller som er flyttet fra lokalområdet. Lokalstationerne vil ud fra målingerne kunne vurdere om brugen samlet set på begge platforme er øget eller faldet i takt med deres målrettede forsøg. Og om der er sket en ændring i brugen på henholdsvis FM/MUX 1 og internettet.

Den øgede tilstedeværelse vil kræve flere ressourcer fra lokalstationerne herunder i distributionsomkostninger. Denne øgede udgift vil der kunne tages hensyn til i forbindelse med udmåling af tilskud til forsøg, således at det kvalitative niveau på begge platforme sikres.

Et andet aspekt af forsøgsvirksomheden kan omhandle lokal-tv-stationernes tilstedeværelse på de sociale medier som Facebook og de kommunale portaler evt. med chat-funktion, således, at der interageres med brugerne og muligvis skabes en tættere tilknytning til de lokale brugere på tværs af medier. Således vil den lokale forankring indenfor et klart afgrænset geografisk område bevares via FM/MUX1, samtidig med at denne kan styrkes på internettet via nye, målrettede tiltag. Man kunne forestille sig, at nogle ville udvikle apps og benytte sig af QR-koder, som nogle af lokalstationerne allerede gør i dag. På denne måde vil der kommunikeres med borgerne i lokalområdet på flere medier og på flere måder.

De vil herigennem få viden om, hvornår brugen finder sted og hvor længe brugeren er på hjemmesiden. Ved hjælp af målinger vil det endvidere vise sig om, der er en foretrukken type brug på internet dvs. om streaming eller on demand er den foretrukne distribution for lokalstationerne, og om der er forskel på lokal-tv og lokalradio i forhold til internetdistribution.

Via forsøg vil der endvidere være mulighed for videndeling lokalstationerne imellem og mulighed at udnytte værdierne ved co-creation, hvor lokalstationerne kan udveksle og dele idéer og erfaringer og sammen bygge videre herpå. Herigennem kan der skabes værdi for alle parter. Ydermere vil der være mulighed for, at styrelsen kan fungere som en videnbank for lokalstationerne ved at indhente viden om tilskudsmodtagernes erfaringer med forsøgsordningen via evalueringer.

Som ideer til forsøg kan nævnes samarbejde med de kommunale eller foreningsdrevne byportaler, således at lokal-tv-stationerne kan indgå i portalerne. På denne måde vil den lokale forankring styrkes. Endvidere kan der samarbejdes med lokale skoler og uddannelsesinstitutioner om produktion af udsendelser for at skabe en bredere brugerkreds og for at få de unge involveret. Forsøgene vil også kunne søge at skabe nye mødesteder for lokalstationerne og brugerne. Dette kan blandt andet ske ved samarbejder med kulturhuse, biblioteker m.v.

Endelig vil problematikken vedrørende evt. manglende bredbåndsdækning i Danmark ydermere undgås ved fortsat at distribuere via det æterbårne sendenet. Dog er det regeringens

målsætning, at der i 2020 er en bedre dækning i hele Danmark og at evt. udfordringer i forhold til sening og lytning, herunder i biler, formentlig ikke vil eksistere i 2020.

8.3. Tilladelse og tilskud i forsøgsordningen

Med henvisning til afsnit 7.4. vil det ikke være hensigtsmæssigt at udstede tilladelse til internetdistribution med henblik på at stille indholdsmæssige krav.

Der vil kunne stilles krav til forsøgenes indhold samt ansøgerkredsen via tilskuddet, jf. afsnit 7.4. Således vil en forsøgsordning ikke omfatte udstedelse af tilladelser, men omfatte en tilskudsordning.

For at målrette forsøgene vurderes det hensigtsmæssigt at yde tilskud som projekttilskud for en afgrænset periode, hvortil tilskudsmodtagerne modtager et tilskud baseret på deres konkrete projekt om distribution af lokal programvirksomhed på internettet.

Tidsmæssigt vurderes en tilskudsordning at skulle strække sig over 1-2 år. I løbet af 1-2 år vil lokalstationerne have haft mulighed for at afprøve forskellige teknikker, udvikle kompetencer og erhverve viden om distributionsformen. Hertil vil lokalstationerne have haft tid til at oplyse deres brugere om deres tilstedeværelse på internettet, have opnået et repræsentativt aktivitetsniveau på internettet og afprøvet forskellige programformater m.v.

Det vurderes hensigtsmæssigt at afgrænse ansøgerkredsen til tilskud for lokalprogramvirksomhed på internettet til de eksisterende ikkekommercielle lokalstationer, som har et erklæret lokalt formål, da programvirksomheden skal være lokal. Endvidere vurderes det hensigtsmæssigt at afgrænse ansøgerkredsen i første omgang til at omfatte lokale tv-stationer henset til, at disse som Per Jauert konstaterer, er længere fremme i forhold til internetdistribution og er mere internetklar og åbne for mulighederne herpå.

Henset til den nye lokal-tv-ordning, som blev implementeret den 1. januar 2014, vil det være hensigtsmæssigt tidligst at implementere en forsøgsordning den 1. januar 2016 for lokal-tv. Derved vil det være muligt at lade erfaringerne fra publikumsmålingerne og tilladelseshaverenes rapporter i forhold til den nye lokal-tv-ordning indgå under udformningen af forsøgsordningen.

For så vidt angår en forsøgsordning for lokalradio vurderes det hensigtsmæssigt at udskyde denne, da den nye lokalradioordning skal implementeres 1. januar 2016, og det derfor vurderes hensigtsmæssigt, at en forsøgsordning målrettet internetdistribution først gennemføres for lokalradio fra 1. januar 2017.

Forsøg bør derfor først omfatte lokale tv-stationer, hvis nærmere indholdsmæssige krav vil være en del af vilkårene for tilskud. Tilskuddet hertil vil være et projekttilskud.

Tilskud til internetbaseret programindhold og distribution vil som nævnt under afsnit 7.4. kræve en lovændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. Forsøgsordningen ville således tidligst kunne træde i kraft pr. 1. januar 2015.

9. Aktuelle tiltag samt mulig forlængelse/udvidelse

Udover de muligheder, som er opstillet i afsnit 7.7. vedrørende en undersøgelse, og afsnit 8 om en forsøgsordning, er det muligt at gennemføre tiltag, som vil understøtte udviklingen af brugen af lokalt indhold på internettet. Det er således allerede i dag muligt at gennemføre tiltag, som er med til at understøtte udviklingen, hvilket allerede finder sted i et vist omfang.

I forhold til uddannelsesbehovet, som flere lokalstationer nævner i baggrundsrapporten, har det i 2013 og 2014 været muligt at søge om tilskud til uddannelsesaktiviteter i forbindelse med ikkekommerciel lokalradio- og -tv-virksomhed. Henset til ønsket om kompetenceudvikling hos de lokale medier kan det overvejes om bevillingen til støtte til uddannelsesaktiviteter i forbindelse med ikkekommerciel lokalradio- og -tv-virksomhed skal forlænges med medieaftalen for 2015-2018, således at der fortsat afsættes midler hertil – også efter 2014. Det kan endvidere overvejes om, der specifikt skal afsættes midler til uddannelse med henblik på udbygning af kompetencer til internetdistribution og -produktion. Dette kræver en politisk beslutning.

SAML har udvist interesse for at udvide internetportalens omfattede kreds fra lokalradiostationer til også at omfatte lokal-tv-stationer. Hvis dette imødekommes vil brugerne kun skulle gøres opmærksom på ét sted, hvor de vil kunne tilgå lokale programmer. Dette vil ikke alene gøre det nemmere at guide brugerne hen til internettet, men vil også kunne skabe en øget synlighed for de øvrige lokalstationer i brugerens lokalområde. En udvidelse af den omfattede kreds i internetportalen vil kræve et nyt aktstykke, da det aktuelle aktstykke, som bevillingen er udstedt på baggrund af, kun omfatter lokalradio. Dermed kræver denne udvidelse ligeledes en politisk beslutning.

For at understøtte lokalstationernes aktiviteter på internettet kan der endvidere gennem digital radios kommende informationskampagne, informeres om internetportalen, og om lokalstationernes tilstedeværelse på internettet. Informationskampagnen vil derfor kunne udgøre en alternativ platform for at skabe synlighed.

Træffes der ingen politiske beslutninger om ovenstående, må lokalstationerne forventes at følge med udviklingen af brugernes mediebrug. Henset til at lokal-tv i vidt omfang og lokalradio i et mindre omfang allerede er på internettet, kan det overvejes om ikke lokalstationerne af sig selv uden målrettede forsøg m.v. vil følge udviklingen for at imødekomme brugerne og for at opretholde deres status i mediebilledet. For lokalradiostationerne vil disses tilstedeværelse på internettet med internetportalen uden yderligere politisk beslutning herom vokse.

Endelig skal en ny ordning for lokalradio implementeres, som vil indeholde et skønhedskriterium vedrørende muligheden for, at programmerne streames og/eller stilles til rådighed on demand. Lokalradiostationernes incitament om at være til stede på internettet vil derfor vokse. I dette tilfælde vil antallet af lokalradiostationer på internetportalen muligvis vokse, hvorfor værdien af en oplysningskampagne herom ligeledes vil vokse.

Der er således allerede en række tiltag, som understøtter udviklingen på internettet i form af blandt andet den nye lokal-tv-ordning, den kommende lokalradioordning og internetportalen.

Ønskes der en øget indsats i forhold til at understøtte udviklingen kan der træffes politisk beslutning om at forlænge uddannelsesaktivitetspuljen og afsætte en del af midlerne specifikt til internetdistribution samt om at udvide internetportalen til ikke alene at omfatte lokalradio, men også lokal-tv. For at fremme udviklingen yderligere kan der træffes politisk beslutning om at afsætte midler specifikt til lokalstationernes tilstedeværelse på internettet evt. via en forsøgsordning.

10. Lovgivningsmæssig proces

Det fremgår af Kommissoriet for forslag til ny ikkekommerciel lokalradio og -tv-ordning af 20. december 2012, at tidshorizonten for implementeringen af en ny ordning for tilladelser- og tilskudssystemer afhænger af, om ændringerne kræver lovændring. En ordning om distribution og tilskud til internetbaseret programvirksomhed vil kræve lovændring og vil derfor tidligst kunne træde i kraft den 1. januar 2015.

Tilladelserne til lokalradio er tidligere blevet forlænget to gange, og de nugældende tilladelser for lokalradio udløber 31. december 2015, mens tilladelser for lokal-tv udløber 31. december 2019. En ny ordning om distribution af lokal-tv på internettet alene kan derfor tidligst træde i kraft fra den 1. januar 2020.

En ny tilladelses- og tilskudsordningen for lokalradio implementeres med virkning den 1. januar 2016. Ydermere er det i medieaftalen for 2012-2014 besluttet, at de ikkekommercielle lokalradiostationer selv kan beslutte, hvorvidt de vil distribueres via FM efter den 31. december 2019. En ny ordning om distribution af lokalradio på internettet alene vil derfor kræve politisk beslutning herom, og vil hensigtsmæssigt tidligst træde i kraft pr. den 1. januar 2020.

På denne baggrund vurderes det hensigtsmæssigt at afvente implementering af en eventuel ordning om internetdistribution af lokalstationerne indtil 1. januar 2020, således at lokalstationerne kan fokusere på implementeringen af de nye ordninger, og tiltagene i disse vil kunne få effekt. Afventes implementeringen indtil 1. januar 2020 kan der hensigtsmæssigt udarbejdes en nærmere undersøgelse af lokalradio- og tv-brugen på internettet samt de økonomiske og tekniske rammer for internetdistribution forinden endelig stillingstagen.

Træffes der beslutning om, at lokalstationerne skal distribueres via internettet i 2020, såfremt undersøgelsen understøtter denne distributionsform, vil en tilskudsberettiget ordning om internetdistribution af lokalstationerne kræve en lovændring. Arbejdet forbundet hermed vil finde sted i løbet af 2018/2019. Da den eksterne faglige undersøgelse vil skulle anvendes i denne forbindelse, vurderes det hensigtsmæssigt, at denne afleveres i løbet af 2018.

Undersøgelsen skal således kunne danne grundlag for en politisk beslutning om, hvorvidt det er mere hensigtsmæssigt at distribuere lokalstationer via internettet i 2020.

Undersøgelsen kan endvidere suppleres af resultater af eventuelle forsøg på internettet, da en evt. forsøgsordning kan træde i kraft i 2016 for lokal-tv og i 2017 for lokalradio med en varighed på 1-2 år, såfremt denne afleveres i løbet af 2018.

Kulturstyrelsen, den 7. maj 2014